

**Ашық жиналыстар нысанында өткізілген қоғамдық тыңдаудың
Хаттамасы**

1. Аумағында қызмет жүзеге асырылатын немесе аумағына ықпал етілетін әкімшілік-аумақтық бірліктің (облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың, аудандардың, облыстық және аудандық маңызы бар қалалардың) немесе тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктің (ауылдардың, кенттердің, ауылдық округтердің) әкімі аппаратының жергілікті атқарушы органының атауы: **Жаңаөзен қаласы әкімдігі аппараты.**
2. Қоғамдық тыңдаулардың тақырыбы:
ҚР Экологиялық кодексінің 65-бабы 1-тармағының 3-тармақшасы және 73-бабына сәйкес. бұрын жүргізілген қоршаған ортаға әсерді бағалауға қатысты жаңа газ өңдеу зауытын пайдалану кезеңінде өзгерістер енгізілуіне байланысты, «Жаңаөзен қ. жаңа газ өңдеу зауыты құрылысы» жобасының қоршаған ортаға ықтимал әсерін бағалау туралы есебг.
3. Қоғамдық тыңдауларға шығарылатын құжаттар жіберілген қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның және облыстың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың жергілікті атқарушы органының (облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың, аудандардың, облыстық және аудандық маңызы бар қалалардың) немесе тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктің (ауылдардың, кенттердің, ауылдық округтердің) әкімі аппаратының атауы. **ҚР ЭГТРМ жанындағы «Қоршаған ортаны қорғаудың ақпараттық-талдау орталығы» ШЖҚ РМҚ**
4. Көзделіп отырған қызметтің орналасатын жері: **Қазақстан Республикасы, Маңғыстау облысы, Жаңаөзен қ. Маңғыстау облысының № 5 өнеркәсіптік аймағы. ЖГӨЗ құрылыс алаңы қолданыстағы «ҚазГӨЗ» зауытының алаңынан батысқа қарай шамамен 0,5 км қашықтықта орналасқан. Жобаланатын ЖГӨЗ ең жақын елді мекен Жаңаөзен қаласы болып табылады, оның тұрғын аймағы 3.3 км қашықтықта орналасқан.**

(көзделіп отырған қызмет учаскесі аумағының толық, нақты мекенжайы, географиялық координаттары)

Қызметтер атқарылуы тиіс учаскенің географиялық координаттары:

	Шығыс бойлық	Солтүстік ендік
1	52,790956	43,364117
2	52,796414	43,364731
3	52,790839	43,372928
4	52,794556	43,374086

Ықтимал әсер ету аумағының географиялық координаттары:

	Шығыс бойлық	Солтүстік ендік
1	52,777346	43,368653
2	52, 787465	43, 379501
3	52, 807697	43, 370059
4	52, 798209	43, 355823

5. Көзделіп отырған қызметтің ықтимал әсеріне қатысы бар барлық әкімшілік-аумақтық бірліктердің атауы: **Маңғыстау облысы, Жаңаөзен қ.ә. Жаңаөзен қаласы.**
(белгіленген көзделіп отырған қызметті жүзеге асыру нәтижесінде аумағына әсер етуі мүмкін және аумағында қоғамдық тыңдаулар өткізілетін әкімшілік-аумақтық бірліктердің тізбесі)
6. Бастамашының деректемелері және байланыс деректері: **«ҚазГӨЗ» (Қазақ газ өндеу зауыты). Мекен-жайы: Қазақстан Республикасы, Маңғыстау облысы, Жаңаөзен қ.ә., Жаңаөзен қ., № 5 Өнеркәсіптік аймақ, БСН 061040003532, тел.: +7 729 3464605, эл. мекен-жайы: axo@kazgpz.kmg.kz**
(оның ішінде нақты атауы, заңды және нақты мекенжайы, БСН, телефондары, факстары, электрондық пошталары, сайттары)
7. Ықтимал әсерлер туралы есептерді әзірлеушілердің немесе стратегиялық экологиялық бағалау жөніндегі есептерді дайындау бойынша сырттан тартылған сарапшылардың немесе мемлекеттік экологиялық сараптама объектілерінің құжаттамасын әзірлеушілердің деректемелері мен байланыс деректері: **«Қазақстан Қолданбалы Экология Агенттігі» ЖШС, Алматы қ, Жібек жолы даңғылы, 157, БСН 070640001953, тел. +7 727 2341668, +7 727 2341689, +7 727 2342261, эл. поштасы: Almaty@kape.kz**
8. Қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күн, уақыт, орын қоғамдық тыңдаулардың ашық жиналысы өткізілетін күн (күндер) және уақыт:

11.06. 2026 ж., қатысушыларды тіркеу – 14:00, Қоғамдық тыңдаудың басталуы – 15:00.

Қоғамдық тыңдаудың аяқталуы-16:00, Қоғамдық тыңдау келесідей мекен-жайда ашық жиналыс түрінде өткізілді: Маңғыстау облысы, Жаңаөзен қ., „№ 5 Өнеркәсіптік аймақ мекен-жайындағы «ҚазГӨЗ» ЖШС компаниясының әкімшілік ғимаратының №201 бөлмесіндегі мәжіліс залы. Қосылу үшін сілтеме:

<https://us04web.zoom.us/j/2537868063?pwd=7I31s5SzyWaNXUmapf5CbeeXhLZWd0.1&omn=71074344082> , Конференцияның идентификаторы: 2537868063, Қолжетімділік коды: 953833

9. Бастамашы жіберген сұрату хатының көшірмесі және қоғамдық тыңдауларды өткізу шарттарын келісу туралы әкімшілік-аумақтық бірліктердің жергілікті атқарушы органдары ұсынған жауап хаттың көшірмесі осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасына қоса беріледі. *Сұрату хатының және жауап-хаттың көшірмелері осы қоғамдық тыңдау хаттамасының 1-Қосымшасында ұсынылған*
10. Қоғамдық тыңдауларға қатысушыларды тіркеу парағы осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасына қоса беріледі. *Қатысушыларды тіркеу парағы осы қоғамдық тыңдау хаттамасының 2-Қосымшасында ұсынылған.*
11. Қоғамдық тыңдаудың өткізілетіндігі жөніндегі ақпарат қазақ және орыс тілдерінде келесідей жолдармен таратылды:
- 1) **Ақпараттық жүйеде: Бірыңғай экологиялық порталда: <https://hearings.ndbecology.gov.kz> Жарияланған күні: 08.05.2026 ж.**
(ресми интернет-ресурстардың атауы, сілтемелер және жарияланған күні)
- 2) жергілікті атқарушы органның (облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың) ресми интернет-ресурсында немесе әзірлеуші мемлекеттік органның ресми интернет-ресурсында: **Маңғыстау облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы : <https://www.gov.kz/memleket/entities/mangystau-eco/documents/1?lang=ru>**
(ресми интернет-ресурстардың атауы, сілтемелер және жарияланған күні)
- 3) қоғамдық тыңдаулар басталған күнге дейін жиырма жұмыс күнінен кешіктірмей, бұқаралық ақпарат құралдарында, оның ішінде кемінде бір газетте және қатысы бар аумақтың шегінде толық немесе ішінара орналасқан тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктердің (облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың) аумағында

таратылатын кемінде бір теле-немесе радиоарна арқылы бұқаралық ақпарат құралдарында:

07.05.2026 ж. №№42-43 (13311-13312) "Оғни Мангистау" газеті (орыс тілінде). 07.05.2026 ж. №№38-39 (10546) "Маңғыстау" газеті (қазақ тілінде). Газеттердің электрондық нұсқасы осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасының 3-Қосымшасында ұсынылған.

(газеттегі хабарландырудың атауын, нөмірін және жарияланған күнін көрсету, сондай-ақ газеттің сканерленген титулдық беті мен қоғамдық тыңдаулар өткізілетіндігі туралы хабарландыру берілген бетті қамтитын, сканерленген хабарландыруды қоса ұсыну)

«Қазақстан» РТРК АҚ Маңғыстау облыстық филиалы, 08.04.2026 ж. № № 01 08-60эфирлік анықтама. Эфирлік анықтаманың электрондық нұсқасы осы қоғамдық тыңдау хаттамасының 3-Қосымшасында берілген.

(теле - немесе радиоарнаның атауын, хабарландыру жарияланған күнді көрсету, теле немесе радиоарнада жарияланған қоғамдық тыңдаулар өткізілетіндігі туралы хабарландырудың видео және аудиожазбасы бар электрондық жеткізгіш қоғамдық тыңдаулардың хаттамасына қоса тіркелуі (жариялануы) тиіс)

- 4) тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктердің (облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың, аудандардың, облыстық және аудандық маңызы бар қалалардың, ауылдардың, кенттердің, ауылдық округтердің) аумағында мүдделі жұртшылық үшін қолжетімді орындарда, мекенжайы бойынша 2 дана хабарландыру. Осы қоғамдық тыңдау хаттамасына фотоматериалдар қоса беріледі.

Мәтіндік хабарландырулар Жаңаөзен қ. Мұнайлы ықшамауданы, Сәтпаев қ. 1 ғимарат мекен-жайы бойынша Жаңаөзен қалалық Әкімдігінің ғимаратында орналастырылған. Хабарландыру тақтасынан алынған фотосуреттердің 2 данадағы электрондық нұсқасы осы қоғамдық тыңдау хаттамасының 3-қосымшасында берілген.

Сурет және бейнематериалдар осы Қоғамдық тыңдаудың Хаттамасында қоса берілді

12. Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың шешімдері:

Хатшыны сайлау туралы. Қоғамдық тыңдауларды өткізу ережесі бойынша жалпы дауыс беру арқылы Каленов Нұрбол хатшы ретінде сайланды. Қоғамдық тыңдаудың хатшысын сайлау туралы шешім бірауыздан қабылданды. Барлық қатысушылар «қарсы емеспіз» деп дауыс берді.(хатшыны таңдау туралы. (Қоғамдық тыңдауға қатысушылар саны «қарсы емес» - 37 адам, «қарсы» - 0 адам, «қалыс қалды» - 0 адам)

(Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың санын көрсету: "-қарсы емес", "қарсы-0" «қалыс қалды-0».)

Регламентті бекіту туралы. Қоғамдық тыңдауларды өткізу қағидасы бойынша жалпы дауыс беру арқылы қоғамдық тыңдауларды өткізу регламенті бірауыздан қабылданды (қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың саны «қарсы емес» - 37 адам, «қарсы» - 0 адам, «қалыс қалды» - 0 адам.

1. Қоғамдық тыңдауға қатысушыларды тіркеу сағ 14:00-дан 15:00 дейін
2. Қоғамдық тыңдаудың келісілген уақытта ашылуы (сағ 15:00-де)
3. Қоғамдық тыңдаудың хатшысын сайлау - 10 минут
4. Баяндамашының сөз сөйлеуі - 15 минут
5. Таныстырылым мен баяндаманы талқылау, қоғамдық тыңдауға қатысушылардың ескертпелері мен ұсыныстары - 30 минут.
6. Қоғамдық тыңдауды қорытындылау - 5 минут.

Регламент бірауыздан қабылданды. Қарсы-жоқ, қалыс қалған-жоқ

(регламентті бекіту туралы. Қоғамдық қатысушылардың санын көрсету: "-қарсы емес", "қарсы-0", "қалыс қалды-0")

13. Барлық тыңдалған баяндамалар туралы мәліметтер:

Баяндамашы: Алмаханов А.У. инженер-эколог - әзірлеуші ұйым ҚКЭА компаниясының өкілі - ҚР Экологиялық кодексінің 65-бабы 1-тармағының 3-тармақшасы және 73-бабына сәйкес, бұрын жүргізілген қоршаған ортаға әсерді бағалауға қатысты жаңа газ өңдеу зауытын пайдалану кезеңінде өзгерістер енгізілуіне байланысты, «Жаңаөзен қ. жаңа газ өңдеу зауыты құрылысы» жобасының қоршаған ортаға ықтимал әсерін бағалау туралы есебі.

(баяндамашының тегі, аты және әкесінің аты (бар болса), лауазымы, өкілдігінің атауы ұйымдар)

Баяндама тақырыбы: ҚР Экологиялық кодексінің 65-бабы 1-тармағының 3-тармақшасы және 73-бабына сәйкес, бұрын жүргізілген қоршаған ортаға әсерді бағалауға қатысты жаңа газ өңдеу зауытын пайдалану кезеңінде өзгерістер енгізілуіне байланысты, «Жаңаөзен қ. жаңа газ өңдеу зауыты құрылысы» жобасының қоршаған ортаға ықтимал әсерін бағалау туралы есебі. **Таныстырылымның жалпы беті- 19 бет, Баяндаманың жалпы беті – 19 бет.**

Қоғамдық тыңдауларға ұсынылған Таныстырылым мен Баяндама осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасына қоса тіркеледі және осы хаттаманың 4 қосымшасында ұсынылған.

(баяндаманың тақырыбы, беттердің, слайдтардың, файлдардың, плакаттардың, сызбалардың саны). Қоғамдық тыңдауларға шағарылып отырған құжаттар бойынша баяндамалардың мәтіні осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасына қоса беріледі.

Қоғамдық тыңдау қатысушылардың шешімімен бірауыздан өткізілді деп танылды.

Қоғамдық тыңдауларға ұсынылған Таныстырылым мен Баяндама осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасына қоса тіркеледі және **осы хаттаманың 4 қосымшасында ұсынылған.**

14. Мүдделі мемлекеттік органдар мен жұртшылықтың осы Қағидаларының 18-тармағына сәйкес жазбаша нысанда ұсынылған немесе қоғамдық тыңдауларды өткізу барысында айтылған барлық ескертулер мен ұсыныстарын, әрбір ескерту және ұсыныс бойынша бастамашының жауаптары мен түсініктемелерін қамтитын жиынтық кесте. Қоғамдық тыңдаулардың тақырыбына мүлде қатысы жоқ ескертулер мен ұсыныстар кестеге "қоғамдық тыңдаулардың тақырыбына қатысы жоқ" деген белгімен енгізіледі.

15. Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың жоба және қаралатындардың сапасы туралы пікірі (негіздемесімен), құжаттардың, тыңдалған баяндамалардың толықтығы және оларды түсінудің қолжетімділігі тұрғысынан, оларды жақсарту бойынша ұсынымдар: Қаралған жобаның сапасы туралы ескертулер және оларды түсінудің толықтығы мен қолжетімділігі тұрғысынан тыңдалған баяндама бойынша оларды жақсарту бойынша ұсыныстар келіп түскен жоқ.

(тегі, аты және әкесінің аты (бар болса), лауазымы, өкілдігінің атауы ұйымдар, пікірлер мен ұсыныстар):

Қоғамдық тыңдауға қатысушылар тарапынан жобада қарастырылған құжаттар мен баяндаманың сапасы мен толықтығы бойынша ескертпелер-болған жоқ.

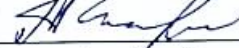
(тегі, аты және әкесінің аты (бар болса), лауазымы, өкілдігінің атауы ұйымдар, пікірлер мен ұсыныстар)

Қоғамдық тыңдау қатысушылардың шешімімен бірауыздан өткізілді деп танылды.

16. Қоғамдық тыңдаулар хаттамасына шағымдану Қазақстан Республикасының Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексіне сәйкес сот және сотқа дейінгі тәртіппен мүмкін болады.

17. Қоғамдық тыңдаудың төрағасы: **Тұрғанбай Құрақбай Жексенбайұлы Жаңаөзен қалалық тұрғын-үй коммуналдық шаруашылық бөлімі ММ басшысының орынбасары**

12.06.2026

(тегі, аты және әкесінің аты (бар болса), лауазымы, өкілі болып табылатын ұйымның атауы, қолы, күні)

18. Қоғамдық тыңдаудың хатшысы: **Каленов Нұрбол Жасбирликович**

12.06.2026

(тегі, аты және әкесінің аты (бар болса), лауазымы, өкілі болып табылатын ұйымның атауы, қолы, күні)

Қоғамдық тыңдаулар өткізілгенге дейін және өткізу кезінде келіп түскен ескертулер мен ұсыныстардың жиынтық кестесі

№ р/с	Қатысушылардың ескертулері мен ұсыныстары (қатысушының тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), лауазымы, өкілі болып отырған ұйымның атауы)	Ескертулер мен ұсыныстарға жауаптар (жауап берушінің тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) және/немесе лауазымы, өкілі болып отырған ұйымның атауы)	Ескерту (алынып тасталған/алынбаған ескерту немесе ұсыныс
1.			
2.			
3			
4			
5			

Сұрату хатының көшірмесі

Приложение 3.1.
к Правилам проведения
общественных слушаний

Форма письма-запроса от инициатора общественных слушаний на проведение общественных слушаний в местные исполнительные органы административно-территориальных единиц (района, города)

исходящий номер: 26270447001, Дата: 04.05.2026

(регистрационные данные письма, исходящий номер, дата)

Информируем Вас о: Проведение оценки воздействия на окружающую среду (в том числе сопровождаемой оценкой трансграничных воздействий)

(наименование в соответствии с пунктом 12 настоящих Правил)

Будет осуществляться на следующей территории: Мангистауская область, Жаңаөзен Г.А., г.Жаңаөзен

(территория воздействия, географические координаты участка)

Предоставляем перечень административно-территориальных единиц, на территорию которых может быть оказано воздействие, и на территории которых будут проведены общественные слушания:

Предмет общественных слушаний: Отчет о возможных воздействиях к проекту «Строительство нового газоперерабатывающего завода в г. Жаңаөзен»

(тема, название общественных слушаний, предмет общественных слушаний в обязательном случае должен содержать точное наименование, место осуществления, срок намечаемой деятельности и наименование инициатора намечаемой деятельности)

Просим согласовать нижеуказанные условия проведения общественных слушаний: Мангистауская область, Жаңаөзен г.а., г. Жаңаөзен, Промзона, административное здание ТОО «ҚазГПЗ», актовый зал кабинет № 201., 11.06.2026 15:00

(место, дата и время начала проведения общественных слушаний)

Место проведения общественных слушаний в населенном (-ых) пункте (-ах) обосновано их ближайшим расположением к территории намечаемой деятельности (5 км).

Объявление о проведении общественных слушаний на казахском и русском языках будет распространено следующими способами:

газета "Отпи Мангыстау", "Мангыстау"; телеканал Мангыстау

(наименование газеты, теле- и радиоканала, где будет размещено объявление)

доска объявлений в Акимате г. Жаңаөзен.

(расположение мест, специально предназначенных для размещения печатных объявлений (доски объявлений))

Просим также подтвердить наличие технической возможности организации видеоконференцсвязи в ходе проведения общественных слушаний.

В соответствии с Экологическим кодексом Республики Казахстан и Правилами проведения общественных слушаний, общественные слушания проводятся под председательством представителя местного исполнительного органа соответствующей административно-территориальной единицы (района, города). Местный исполнительный орган обеспечивает видео- и аудиозапись открытого собрания общественных слушаний. Электронный носитель с видео- и аудиозаписью всего хода открытого собрания общественных слушаний с начала регистрации до закрытия общественных слушаний и подведением итогов слушаний, подлежит приобщению (публикации) к протоколу общественных слушаний.

В соответствии с требованиями законодательства просим обеспечить регистрацию участников общественных слушаний и видео- и аудиозапись общественных слушаний.»
Товарищество с ограниченной ответственностью "Казакский газоперерабатывающий завод" (БИН: 061040003532), 87029969280, kalenov@kazgaz.kz.

(фамилия, имя и отчество (при наличии), должность, наименование организации представителем которой является, подпись, контактные данные инициатора общественных слушаний).

Жауап хаттың көшірмесі

Приложение 3.
к Правилам проведения
общественных слушаний

Форма письма-ответа инициатору общественных слушаний от местных исполнительных органов административно-территориальных единиц (района, города) на проведение общественных слушаний

исходящий номер: 26270447001, Дата: 04.05.2026

(регистрационные данные письма, исходящий номер, дата)

«В ответ на Ваше письмо (исх. №26270447001, от 04.05.2026 (дата)) о согласовании предлагаемых Вами условий проведения общественных слушаний, сообщаем следующее:

«Согласовываем проведение общественных слушаний по проекту Отчета о возможных воздействиях на окружающую среду строительства нового газоперерабатывающего завода в г. Жаңаөзен» в предлагаемую Вами 11.06.2026 15.00. Малпистаулық облысы, Жаңаөзен қ. а., г. Жаңаөзен, Промышлен, административное здание ТОО «КазГПЗ», актовый зал кабинета №201 (дату, место, время начала проведения общественных слушаний)»

(в причинах несогласования относятся: место проведения не относится к территории административно-территориальных единиц, на которую может быть оказано воздействие в результате осуществления намечаемой деятельности; дата и время проведения выпадает на выходные и/или праздничные дни, нерабочее время. "Поддерживаем, предлагаем Вам способ распространения объявления о проведении общественных слушаний" или "Предлагаем дополнить (изменить) следующие способы, для более эффективного информирования общественности").

«Поддерживаем наличие технической возможности организации видеоконференцсвязи в ходе проведения общественных слушаний».

«Перечень заинтересованных государственных органов: 1, 2.»

Товарищество с ограниченной ответственностью "Казакский газоперерабатывающий завод" (ИНН: 061040003532), 87029969280, kazakov@kazgppz.kmg.kz.

(фамилия, имя и отчество (при наличии), должность, наименование организации представителем которой является, подпись, контактные данные инициатора общественных слушаний).

2 Қосымша

Ашық жиналыс нысанындағы қоғамдық тыңдауларға қатысушыларды тіркеу парағы

ҚР Экологиялық кодексінің 65-бабы 1-тармағының 3-тармақшасы және 73-бабына сәйкес, бұрын жүргізілген қоршаған ортаға әсерді бағалауға қатысты жаңа газ өңдеу зауытының пайдалану кезеңінде өзгерістер енгізілуіне байланысты, «Жаңаөзен қ. жаңа газ өңдеу зауыты құрылысы» жобасының қоршаған ортаға ықпимал әсерін бағалау туралы есеб. «Жаңаөзен қ. жаңа газ өңдеу зауытының құрылысы» атты жұмыс жобасына ықпимал әсерлер туралы есеп жөніндегі ашық жиналыстар нысанында өткізілген

Қоғамдық тыңдау

Общественные слушания открытого типа по Отчету о возможных воздействиях на окружающую среду проекта «Строительство нового газоперерабатывающего завода в г. Жаңаөзен», в связи с внесением изменений на период эксплуатации нового газоперерабатывающего завода, в отношении которого ранее была проведена оценка воздействия на окружающую среду, в соответствии со ст. 65 п. 1 пп. 3 и ст. 73 Экологического кодекса РК.

Қоғамдық тыңдауға қатысушыларды тіркеу парағы (11.06.2026 ж)
Регистрационный лист участников общественных слушаний (11.06.2026 г)

№ п/п №р/с	Қатысушының аты-жөні Фамилия, имя, отчество (при его наличии) участника	Қатысушы санаты (мүддені жұртшылықтың, жұртшылықтың, мемлекеттік органның өкілі, Бастамашы)	Категория участника (представитель заинтересованной общственности, представитель государственного органа, Инициатора)	Байланыс телефон нөмірі	Қатысу форматы (жеке немесе конференц-байланыс арқылы)	Қолы (ашық жиналысқа қатысқан жағдайда)
	Кенжетесев Д.А	Пред. Заинтерес. обш.	8(7265)9912203	Өчкө		
	Дураева Д.Е.	Пред. Заинтерес. обш.	87066038298	Өчкө		
	Ахмедов Д.С.	Зам. Зам.		Өчкө		
	Срмашев Д.И.	ДСП КадПЗ		Өчкө		
	Ахметов Д.И.	ДСП, КадПЗ		Өчкө		
	Ахметов А.С.	ДСП КадПЗ		Өчкө		
	Ахметов Д.	Деп КадПЗ		Өчкө		

[illegible]

[illegible]

Қоғамдық тыңдауларды өткізу туралы хабарландырудың орналастырылғандығы жөніндегі фотоматериалдар

МАҢҒЫСТАУ

1973 ЖЫЛДЫҢ 13 СӘУІРІНЕН ШЫҒА БАСТАДЫ

Kaspi Bank
арқылы жазылу

№38-39 (10546) 7 МАМЫР, БЕЙСЕНБІ, 2026 ЖЫЛ

ОБЛАСТЫҚ ҚОҒАМДЫҚ-САЯСИ ГАЗЕТ

Құрметті Отан қорғаушылар, қадірлі жерлестер!

Баршаңызды батырлық пен ерліктің, шыдамдылық пен төзімділіктің айқын көрінісі болған 7 мамыр – Отан қорғаушылар күнімен шын жүректен құттықтаймын!

Бұл мереке – ел тыныштығын күзетіп, тәуелсіздігімізді нығайту жолында аянбай еңбек етіп жүрген барлық азаматтарға деген ерекше құрметтің бейнесі. Отанды қорғау – әрбір ер-азаматтың қасиетті борышы, елге қызмет ету – бйік жауапкершілік.

Қазақстанда бұл күннің тарихи маңызы ерекше. 1992 жылы Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерін құру туралы Жарлыққа қол қойылып, ұлттық армиямыздың негізі қаланды. Бүгінде бұл мереке Конституцияда бекітілген тәуелсіздік, аумақтық тұтастық пен ұлттық қауіпсіздік құндылықтарымен сабақтас.

Әскери қызмет – тәртіп пен табандылықты, батылық пен адалдықты талап ететін абыройлы міндет. Бүгінде Қазақстан Қарулы Күштері ел қауіпсіздігінің сенімді тірегіне айналып отыр.

Мемлекет басшысы – Қазақстан Қарулы Күштері Жоғарғы Бас қолбасшысы Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаев атап өткендей, «Бұл мейрам – халқымыздың жауынгерлік рухының символы. Біз елдік үшін күрескен батыр бабаларды ұлықтаймыз. Бейбіт күнді қырағы күзетіп тұрған сарбаздарға құрмет көрсетеміз». Бұл – ұрпақ санасында мәңгі сақталуға тиіс тағылымды сөз.

Отанды қорғау – тек әскери қызметшілердің ғана міндеті емес. Әрбір азамат өз саласында адал еңбек етіп, ел дамуына үлес қосу арқылы тәуелсіздігімізді нығайтады. Бұл – баршамызға ортақ жауапкершілік.

Баршаңызға зор денсаулық, отбасыларыңызға амандық, ел игілігі жолындағы қызметтеріңізге табыс тілеймін! Аспанымыз ашық, өліміз тыныш, бірлігіміз бекем болсын!

Құрметті маңғыстаулықтар!

Сіздерді Жеңіс күнімен шын жүректен құттықтаймын!

9 мамыр – ерлік пен елдіктің, қайсарлық пен отансүйгіштіктің айқын көрінісіне айналған қастерлі күн. Бұл – бейбіт өмір үшін ханын қиған батырлардың рухына тағзым етіп, олардың ерен ерлігін ұлықтайтын ұлы мереке.

Был бұл мерекенің маңызы тіпті орта түсуде. Жеңіс бұнының ерлік мен еліміздің Конституциясында бекітілген адамға құрмет, өмірдің, бейбітшілік пен қоғамдық келісімнің құндылықтары өзара сабақтас ұғымдар. Бұл қандаттар – бүгінгі тәуелсіз еліміздің берік іргетасы.

Сұрапыл соғыс жылдарында майдан даласында ерлік көрсеткен жауынгерлердің және тылда аянбай еңбек еткен жаңдардың алдында басымызды иеміз. Олардың жанырлығы мен табандылығы – бүгінгі Тәуелсіз Қазақстанның берік негізі.

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаев атап өткендей, «Фашизмге қарсы соғыс халқымызға өлшеусіз қайғы өкелді. Алайда жауынгерлеріміз ерлік пен батылдықтың үлгісін көрсетіп, азаттық жолында аянбай күресті». Бұл – ұрпақ санасында мәңгі сақталатын тарихи ақиқат.

Екіншіке қарай, уақыт өткен сайын ардагерлеріміздің қатары сиреп барады. Бүгінде Маңғыстау өңірінде көзі тірі жалғыз ғана Ұлы Отан соғысының ардагері қалады. Ол – тұтас бір дәуірдің тірі күрөсі, елге үлгі боларлық асыл жан. Ардагерімізге деген құрмет – өткенге тағзым, болашаққа аманат.

Баршаңызды бейбітшілік пен келісімді дәріптеуге, ардагерлерге құрмет көрсетіп, оларға жан-жақты қолдау білдіруге шақырамын. Бұл – ортақ парызымыз.

Баршаңызға зор денсаулық, ұзақ ғұмыр, отбасыларыңызға амандық тілеймін. Елімізде әрдайым бейбітшілік орнап, бірлігіміз нығая берсін!

Жеңіс күні құтты болсын!

Құрметпен, Маңғыстау облысының әкімі

Нұрдаулет ҚИЛЫБАЙ

ТҮБЕК ТЕМІР ЖОЛЫ ЖАҢАРЫП ЖАТЫР

МАҢҒЫСТАУ ӨНІРІНДЕ ТЕМІР ЖОЛ ИНФРАҚҰРЫЛЫМЫН ЖАҢҒЫРТУ ЖҰМЫСТАРЫ ҚАРҒЫНДЫ ЖҮРІП ЖАТЫР. БҮЛ БАҒЫТТАҒЫ ІРІ ЖОБАЛАР ТҮБЕКТІ ҚОЛІК-ЛОГИСТИКА ӨЛЕУЕТІН АРТТЫРУҒА ЖӘНЕ ЖҮК ТАСЫМАЛЫНЫҢ КӨЛЕМІН ҰЛҒАЙТУҒА ЖОЛ АШАДЫ.

Бүгінде Бейнеу – Маңғыстау учаскесінде орналасқан сегіз бірдей бекет жаңғыртудан өтуде. Атап айтқанда, Бейнеу «Б» паркі, сондай-ақ №2, №4, №6, №10, №12, №13 және №15 бекеттерінің басында құрылыс жұмыстары күту. Жоба аясында қабылдау-жөнелту жолдары салынып, қолданыстағы темір жол желілері ұзартамын жатыр.

Сала мамандарының айтуынша, жүргізіліп жатқан жұмыстар нәтижесінде пойыздарды өткізу мүмкіндігі едәуір артады. Қазіргі таңда бұл көрсеткіш 12 жұл пойызды құраса, жаңғырту аяқталған соң 17 жұл пойызға дейін жеткізу көзделіп отыр. Бұл өз кезегінде өмір арқылы өтетін жүк ағынын арттырады.

Жоба Мемлекет басшысының көлік-логистика саласын дамыту жөніндегі тапсырмасы аясында өткен жалпы басталған. Содан бері құрылыс жұмыстары кезең-кезеңмен жүзеге асырылып келеді.

Қазіргі таңда ұзындығы 1050 метрден кем емес қабылдау-жөнелту жолдары салынып, Мәскеу, Бейнеу «Б» паркіне жеті бірдей жол төселіп, №2, №6, №10 және №12 бекеттерінде жаңа жолдар салынып.

Сонымен қатар қолданыстағы жолдарды ұзарту жұмыстары да бірқатар станцияларда жүргізілуде. Бұл жұмыстар №2, №4, №6, №10, №12, №13 және №15 нысандарын қамтиды.

Аталған жобаны бас меңгеруші «Темір жол жөндеу» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі (ТМС-Ақтөбе) жүйеге асырды. Мамандарының айтуынша, барлық жұмыстар белгіленген жоспарға сәйкес жүргізіліп жатыр.

Маңғыстау магистральдық желі бөлімшесінің инфрақұрылымын дамыту бөлімшесі басшысы Болат Абатбаевтың сөзінше, қазіргі таңда өңірдегі станция жолдарының ұзындығы вагоноварды қабылдауға жеткілікті болғанымен, алдағы жүк тасымалының артуы қосымша мүмкіндіктерді талап етеді.

– Қазір станция жолдарының ұзындығы 57-58 шартты бірлікті құрайды, бұл вагоноварды еркін орналастыруға мүмкіндік береді. Алайда болашақта контейнерлік пойыздардың саны артады деп күтілуде. Сонымен бірге жолдардың ұзындығын ұлғайтып, сыйымдылығын 71 шартты бірлікке дейін жеткізуді жоспарлап отырмыз, – дейді Болат Абатбаев.

Оның айтуынша, жобаның басты мақсаты – ұзартамын контейнерлік жүк пойыздарын кездерісі өткізу.

Жаңғырту жұмыстары тек жол салумен шектелмейді. Сонымен қатар Бейнеу – Шалқар учаскесінде темір жол автоматизмасы да жаңартылып жатыр. Атап айтқанда, бұрынғы жартылай жедел бұғаттау жүйесі заманауи жедел бұғаттау жүйесіне ауыстырылуда. Бұл мақсатта 268 шақырым аумақта тренинг қазылып, байпасыс кабілдері төселуде. Мұндай жаппайлық пойыз қозғалысының қауіпсіздігін арттырып, басқару жүйесін автоматтандыруға мүмкіндік береді.

Түбек темір жолын жаңғырту – стратегиялық маңызы бар жоба. Ол Маңғыстау облысының транзиттік әлеуетін арттырып қана қоймай, халықаралық көлік дәлдіктерін де ретін күшейтеді.

Сарапшылардың пікірінше, бұл жұмыстар аяқталған соң өмір арқылы өтетін жүк көлемі артып, логистикалық қызметтердің сапасы жақсарыды. Ал бұл өз кезегінде аймақ экономикасының дамуына оң әсерін тигізбек.

Шахмат ЖУМАН

* БҮГІНГІ САНДА

КАСПИЙ АЙДЫНЫНЫҢ САҚШЫЛАРЫ

» 4

ӘЛЕМ ЧЕМПИОНАТЫ АЛТЫНЫНАН ҮМІТІМІЗ

» 13

ЧЕТВЕРГ • 7 мая 2026 года • №№ 42-43 (13311-13312)

ГЛАВА ГОСУДАРСТВА ВЫСТУПИЛ НА ЦЕРЕМОНИИ ВРУЧЕНИЯ ГОСУДАРСТВЕННЫХ НАГРАД И ВОИНСКИХ ЗВАНИЙ

Президент – Верховный главнокомандующий Вооруженными силами Республики Казахстан Касым-Жомарт Токаев поздравил офицеров и солдат, а также участников церемонии с Днем защитника Отечества и Днем Победы.

– Оба праздника близки по своему смыслу и содержанию, напоминая нам о преемственности доблестных традиций нашей страны. Мы не только чувствуем защитников, охраняющих покой наших соотечественников, но и отдаем дань глубокого уважения героям, павшим за Родину в годы кровопролитной войны. Казахи – храбрый народ, силой оружия и духа отстоявший родные рубежи. В час суровых испытаний, когда решалось будущее страны, наши доблестные предки проявляли беспримерное единство и давали достойный отпор захватчикам. Отцы и деды как зеницу ока бе-

регли бескрайние степные просторы и передали это бесценное наследие потомкам. Быть верным их заветам – наш священный долг. Весь народ Казахстана хорошо это понимает. Референдум по конституционной реформе, состоявшийся в марте, служит ярким тому подтверждением. Исторический выбор, который был сделан в ходе важнейшей политической кампании, был продиктован, прежде всего, чувством высокой ответственности перед подрастающим поколением. Сплотившись вокруг общих идеалов, мы отдали свои голоса за новую Конституцию. Народное

волеизъявление стало поистине судьбоносным, определяющим для будущего страны, – сказал Президент.

Глава государства отметил, что Конституция – это надежная гарантия нашей государственности и Суверенитета.

состояния народа и укрепление общенационального единства. Развитие человеческого капитала, образования, науки и инноваций закреплено как стратегическое направление деятельности государства. Таким образом, мы встали на путь построения Справедливого, Сильного и Передового государства, в котором главенствует принцип «Закон и Порядок», а всем гражданам предоставлены равные возможности. В основе нашего курса лежат амбициозные цели и четкие ориентиры. Только сохранив единство и благополучие, мы сможем достичь поставленных задач – заявил Касым-Жомарт Токаев.

Президенту убежден, что наша страна может в полной мере полагаться на мощь Вооруженных сил. – Сегодня доблестная армия Казахстана достойно продолжает героический путь наших предков. Наши отважные бойцы – это надежный щит нашей

священной Независимости. Они зорко стоят на страже мира и территориальной целостности государства. Правоохранительные органы обеспечивают верховенство закона, общественный порядок и национальную безопасность. Сотрудники служб спасения неустанно работают ради спокойствия граждан, невзирая на любые риски. Наши воины эффективно решают самые сложные задачи, внося значительный вклад в дело укрепления глобальной стабильности. Казахстан – единственная страна в Содружестве Независимых Государств, имеющая мандат Организации Объединенных Наций на осуществление самостоятельных миротворческих миссий. Это свидетельствует о высоком авторитете Вооруженных сил Казахстана на международной арене, – считает Глава государства.

Окончание на 2 стр.

Уважаемые защитники Отечества, дорогие земляки!

От всего сердца поздравляю вас с 7 Мая – **Днем защитника Отечества**, символом мужества и героизма, стойкости и выдержки!

Этот праздник – знак особого уважения ко всем, кто стоит на страже мира и спокойствия страны, вносит вклад в укрепление нашей независимости. Защита Родины – священный долг каждого мужчины, служение Отечеству – высокая ответственность.

В Казахстане этот день имеет особое историческое значение. В 1992 году был подписан Указ о создании Вооруженных сил Республики Казахстан, заложивший основу национальной армии. Сегодня праздник тесно связан с ценностями независимости, территориальной целостности и национальной безопасности, закрепленными в Конституции.

Военная служба – это почетная обязанность, требующая дисциплины и настойчивости, мужества и преданности. Сегодня Вооруженные силы Казахстана являются надежной опорой безопасности страны.

Глава государства – Верховный главнокомандующий Вооруженными силами Республики Казахстан Касым-Жомарт Токаев отметил: «Этот праздник – символ боевого духа нашего народа. Мы чтим героических предков, сражавшихся за страну, и выражаем уважение солдатам, стоящим на страже мирной жизни». Эти слова несут глубокий смысл и должны навсегда сохраниться в сознании поколений.

Защита Родины – обязанность не только военнослужащих. Каждый гражданин, честно трудясь в своей сфере и внося вклад в развитие страны, укрепляет нашу независимость. Это общая ответственность для всех нас.

Желаю всем крепкого здоровья, благополучия вашим семьям и успехов в служении на благо страны! Пусть небо будет мирным, страна – спокойной, а наше единство – крепким!

С уважением,
аким Мангистауской области
Нурдаулет КИЛЫБАЙ

Уважаемые мангистаусцы!

От чистого сердца поздравляю вас с **Днем Победы!**

9 Мая – священный день, ставший символом мужества и героизма, стойкости и патриотизма. Это великий праздник, когда мы склоняем головы перед памятью героев, отдавших свои жизни за мирное будущее, и чтим их бессмертный подвиг.

В текущем году значение этого праздника становится еще более значимым. Подвиг поколения Победы тесно связан с ценностями уважения к человеку, жизни, миру и общественному согласию, закрепленными в Конституции страны. Эти принципы являются прочной основой нашего независимого государства.

Мы склоняем головы перед воинами, проявившими героизм на полях сражений в годы жестокой войны, а также перед тружениками тыла, самоотверженно работавшими ради Победы. Их мужество и стойкость стали фундаментом современного Независимого Казахстана.

Как отметил Глава государства Касым-Жомарт Токаев: «Война против фашизма принесла нашему народу неизмеримые страдания. Однако наши воины проявили образец мужества и отваги, самоотверженно сражаясь за свободу». Это – историческая правда, которая навсегда останется в памяти поколений.

К сожалению, с каждым годом ряды ветеранов редуют. Сегодня в Мангистауском регионе остался всего один ветеран Великой Отечественной войны. Это живой свидетель целой эпохи, достойный глубокого уважения и подражания. Почтение к ветеранам – это дань прошлому и завет будущим поколениям.

Призываю всех беречь мир и согласие, проявлять уважение к ветеранам и оказывать им всестороннюю поддержку. Это наш общий долг.

Желаю всем крепкого здоровья, долголетия и благополучия вашим семьям. Пусть в нашей стране всегда царят мир и единство!

С Днем Победы!

С уважением,
аким Мангистауской области
Нурдаулет КИЛЫБАЙ

Огни Мангистау

ИНФОРМАЦИОННЫЙ ОТДЕЛ

ЧЕТВЕРГ, 7 мая 2026 г.

15

Служение Родине и народу

Жұлдыз ЖЕНИСБАЕВА

Седьмое мая – особая дата в государственном календаре Казахстана. День защитника Отечества давно вышел за рамки сугубо профессионального праздника военнослужащих, став символом всенародной признательности тем, кто делом жизни выбрал защиту суверенитета и конституционного строя страны. На одном из самых ответственных рубежей этой высокой миссии стоит личный состав Национальной гвардии. Боицы и командиры ежедневно несут службу, обеспечивая спокойствие граждан и безопасность государства. Их преданность присяге – фундамент, на котором строится мирное будущее Родины.

НА ЗАЩИТЕ
ЗАПАДНЫХ РУБЕЖЕЙ

Щит нации

О буднях и предназначении войск рассказывает представитель пресс-службы регионального командования «Батыс» Национальной гвардии Министерства внутренних дел Республики Казахстан лейтенант Абдрашит Абдрашул. Он подчеркивает, что служба в рядах Национальной гвардии – не только демонстрация безупречной выучки на парадах или участие в плановых учениях. Безусловно, эти аспекты важны, однако истинная суть службы кроется в ежедневном труде, основанном на строгой дисциплине и боевой готовности, которая не знает выходных и праздников.

– Боицы регионального командования «Батыс» не просто солдаты, это гаранты безопасности, которые круглосуточно несут службу в гарнизонах и на стратегических постах, обеспечивая спокойствие и правопорядок. Их дни наполнены упорными тренировками, совместными учениями с представителями других силовых структур, постоянным совершенствованием физической формы, оттачиванием тактических навыков и повышением огневой подготовки. За видимой картинкой военной службы скрывается огромный объем работы, направленной на поддержание высокого уровня готовности. Это регулярное обслуживание и проверка вооружения и техники, изучение новых военных технологий, освоение тактических приемов и стратегий ведения боя. Это также непрерывный процесс обучения и самосовершенствования, где каждый военнослужащий стремится к повышению профессионального уровня. Такой кропотливый труд создает фундамент для успешного выполнения поставленных задач в любых условиях, – комментирует Абдрашит Абдрашул.

Дисциплина в Нацгвардии строится на четком порядке, который обеспечивает слаженность действий, скорость реагирования и неукоснительное выполнение приказов. Она воспитывает чувство ответственности, командный дух и товарищескую необходимость для преодоления трудностей. Дисциплина, как отмечают в командовании, это сила, которая позволяет превратить отдельную группу людей в единый, сплоченный организм, готовых к выполнению самых сложных задач.

Особенностью и, одновременно, сложностью службы в Нацгвардии является ее разноплановая направленность. Военнослужащие должны быть готовы к широкому спектру задач – от обеспечения общественного порядка и патрулирования улиц до отражения вооруженной агрессии и участия в контртеррористических операциях.

– Военнослужащие должны владеть навыками взаимодействия с населением в мирных условиях, проявлять тактичность, уважение и готовность оказать помощь. Патрулирование, охрана общественного порядка, участие в мероприятиях по предотвращению беспорядков – все это требует умения находить общий язык с людьми, быть внимательными к их нуждам и оперативно реагировать на возникающие проблемы. Однако, Нацгвардия – это, пре-

жде всего, военное формирование, и ее главная задача – защита суверенитета и территориальной целостности государства. Военнослужащие должны быть готовы в любой момент, по приказу Верховного главнокомандующего применить силу для отражения внешней агрессии, ликвидации террористических угроз и подавления внутренних конфликтов, что требует высокого уровня физической подготовки и владения оружием, но и психологической устойчивости, способности принимать быстрые и взвешенные решения в экстремальных ситуациях, – отмечает Абдрашит Абдрашул.

Реалии сегодняшнего дня предъявляют особые требования к профессиональной и психологической подготовке военнослужащих, которые должны уметь применять тактические приемы ведения боя, но и разбираться в законодательстве, психологии общения, а также основах миротворческой деятельности. Психологическая подготовка играет особенно важную роль, поскольку помогает сохранять спокойствие и самообладание в стрессовых ситуациях, противостоять панике и принимать рациональные решения. Регулярные тренировки и психологические тренинги, проводимые для военнослужащих, направлены на развитие навыков стрессоустойчивости, командного взаимодействия и умения адаптироваться к изменяющимся условиям.

Найти братьев
по оружию

В преддверии Дня защитника Отечества бойцы Национальной гвардии делятся личными историями: о первых шагах в армии, суровых буднях и вызовах, которые ежедневно бросает служба.

– Когда только пришел в воинскую часть 5517, признаюсь, немного волновался. Конечно, знал, что служба в Нацгвардии – это серьезно, но по-настоящему ощутил это в региональном командовании «Батыс», где сразу чувствуется уровень дисциплины. Здесь все четко, по уставу, без исключений. Но это не угнетает, наоборот, помогает понять, что солдат является частью чего-то большого и важного, – рассказывает рядовой Нурбайт Дауиш, призванный из Алматы.

Как вспоминает рядовой, первые недели службы посвящены строевой подготовке и изучению устава. Было тяжело физически, особенно на утренних пробегках и в спортзале. Но сержанты и командиры всегда поддерживали, помогали привыкнуть к режиму и физическим нагрузкам. Теперь молодой боец даже рад этим тренировкам – он признается, что чувствует себя сильнее и увереннее.

– Самое интересное – совместные учения с силовыми структурами. Мы отрабатываем взаимодействие с полицией и сотрудниками

ведомства по чрезвычайным ситуациям. Это показывает, насколько важна слаженность и координация действий в реальных боевых условиях. Учимся действовать как единая команда, быстро и эффективно реагировать на любые угрозы. Особенность службы в нашей части – это, наверное, то, что мы должны быть готовы ко всему. Сегодня мы можем патрулировать город, обеспечивая порядок, а завтра – выехать в район, где требуется помощь в ликвидации последствий стихийного бедствия. Нас готовят и к тому, и к другому. Многие думают, что служба в армии – только тяжелый труд и лишения. Но это еще и возможность найти верных братьев по оружию, научиться дисциплине, ответственности и взаимовыручке. Здесь я чувствую себя частью сплоченного коллектива, где каждый готов поддержать и помочь. Горжусь тем, что служу в воинской части 5517 РК «Батыс». Мы – стражи порядка и защита нашего народа, – заключает Нурбайт Дауиш.

Мирная жизнь
под надежной
защитой

Впечатлениями о службе поделился рядовой Айбар Маратов, призванный из Актобе.

– Признаюсь, когда я впервые переступил порог воинской части 5517, ощутил легкую дрожь в коленях, однако со временем понял, что реальная жизнь и настоящая ответственность начинается здесь, в региональном командовании «Батыс». С первого взгляда чувствуется, как все построено на дисциплине и порядке. Строгость устана, но она, скорее, мотивирует, чем пугает. Понимая, что ты – винтик в большом и важном механизме. Сначала было сложно. Строевая подготовка, устав, бесконечные физические упражнения – казалось, что сил не хватит. Утренние пробегки были настоящим испытанием! Но командиры и сержанты не просто требовали, они помогали, подбадривали и делились опытом. Постепенно организм адаптировался, а вместе с ним и сознание. Теперь я сам радуюсь каждой тренировке, чувствую, как тело крепнет, а дух закаляется – рассказывает Айбар Маратов.

– Мы должны быть готовы к любым вызовам. Нас учат не только владеть оружием, но и оказывать первую медицинскую помощь, разбираться в инженерии, ориентироваться на местности. Боец отмечает, что служба в армии – это, прежде всего, возможность проверить характер, найти верных друзей, научиться ценить дисциплину и мужскую взаимовыручку.

В командовании отмечают, что для личного состава Национальной гвардии служба – истинное призвание, она требует полной самоотдачи, мужества и ежедневной работы над собой. Это ответственное служение Родине и народу, выступающее гарантом стабильности и безопасности страны. Благодаря упорному труду и неуклонной боевой готовности гвардейцев граждане могут чувствовать себя спокойно, зная, что мирная жизнь находится под надежной защитой.

Фото предоставлены пресс-службой регионального командования «Батыс» Национальной гвардии МВД РК

В СВЯЗИ С УТЕРЕЙ
печать ТОО «Арлан Султан күзет»
(БИН:2504400317088)
считать недействительной.

В СВЯЗИ С УТЕРЕЙ
печати с номерами (2) и (3) с 13.04.2026 г.
ТОО «Custom Services Group» (БИН: 130740004995),
адрес: РК, Мангистауская обл., г. Актау,
3 мкр., дом 92, кв. 13
считать недействительными.

ТОО «СП Арман»
СООБЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ
ОБЩЕСТВЕННЫХ СЛУШАНИЙ
в форме открытого собрания по проекту РООС к «Индивидуальному техническому проекту на строительство наклонно направленной эксплуатационной скважины № 215 проектной глубины 1385 м по вертикали на месторождении Арман» в ППМ.
Слушания состоятся: 11 июня 2026 года в 11.00 ч.
Место проведения: Мангистауский район, с. Шейр, в Доме культуры «Шейр».
Ссылка на онлайн-подключение: <https://us06web.zoom.us/j/84774477862?pwd=va8tHwscS9ob4GplbKfM2p6bG9lbnQ9>
Идентификатор конференции: 84774477862,
код доступа: 932727.
Инициатор намечаемой деятельности: ТОО «СП Арман», г. Актау, 12 мкр. здание 79/4, БИН: 940740000832, эл. почта: armanjy@armanjy.kz, Сян Чюбинь, тел. 7 (7292) 20-28-25.
Проектная организация: ТОО «КазНИГРИ», БИН: 991240001478, эл. почта: info@kaznigri.kz, тел. 8 (7122) 763090.
Местный исполнительный орган: ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Мангистауской области», ответственное лицо Базарбай Сабина Саламатқызы, эл. почта: s.bazarbay@mangystau.gov.kz., тел. 8 (7292) 43-10-86.
С пакетом проектной документации можно ознакомиться в информационной системе <https://indbceology.gov.kz> и на сайте <https://www.gov.kz/nmetkele/entities/mangystau/activities/31827?parentid=31823&lang=ru>.
Замечания и предложения принимаются не позднее 3 рабочих дней до начала слушаний по электронному адресу: s.bazarbay@mangystau.gov.kz и на сайте <https://indbceology.gov.kz/>.
Дополнительную информацию можно получить по эл. адресу: e-mail: zh.kalimova@kaznigri.kz, тел. 8 (7122) 763090-217.

ТОО «Казахский газоперерабатывающий завод»
СООБЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ
ОБЩЕСТВЕННЫХ СЛУШАНИЙ
в форме открытого собрания по проекту Отчета о возможных воздействиях к проекту «Строительство нового газоперерабатывающего завода в г. Жаңаөзен», в связи с внесением изменений на период эксплуатации нового газоперерабатывающего завода, в отношении которого ранее была проведена оценка воздействия на окружающую среду, в соответствии со ст. 65 п.1 п. 3 и ст. 73 Экологического кодекса РК.

Общественные слушания будут проводиться: 11 июня 2026 г. в 15.00 часов по адресу: Мангистауская область, г. Жаңаөзен, промзона, административное здание ТОО «KazIP3», актовый зал, кабинет № 201.

Ссылка для онлайн-подключения на платформе Zoom: <https://us04web.zoom.us/j/2537868063?pwd=7131s5SzWnNXUmapf5CbeeXhLZWDO.1&omn=71074344082>

Идентификатор конференции: 2537868063.
Код доступа: 953833.

Инициатор: ТОО «Казахский газоперерабатывающий завод», БИН: 061040003532, Мангистауская область, г. Жаңаөзен, промзона, тел. +77293484605, эл. адрес: ak@kazprz.kmg.kz.

Разработчик проекта Отчета: ТОО «Казахстанское агентство прикладной экологии», БИН: 070640001953, г. Алматы, тел. +77272341668, эл. адрес: almaty@kape.kz.

С документацией по проекту можно ознакомиться на сайте Национального банка данных о состоянии окружающей среды и природных ресурсов <https://indbceology.gov.kz> для предоставления замечаний и предложений.

Замечания и предложения можно направить в ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Мангистауской области», ответственное лицо Базарбай Сабина Саламатқызы, эл. почта: s.bazarbay@mangystau.gov.kz, тел. +77781139697.

По вопросам проведения общественных слушаний, подключения к конференции и получения дополнительной информации обращаться по телефону: +7727 2341668, эл. адрес: Almaty@kape.kz.

Географические координаты участка работ:

1	восточная долгота	северная широта
1	52.790956	43.364117
2	52.796414	43.364731
3	52.790839	43.372928
4	52.794556	43.374086

Географические координаты территории возможного воздействия:

1	восточная долгота	северная широта
1	52.777346	43.368653
2	52.787465	43.379501
3	52.807697	43.370059
4	52.798209	43.355823

Редакция не несет ответственности за содержание, стилистику и орфографию рекламных материалов. Редакционная правка не проводилась.

ЭФИРНАЯ СПРАВКА

Мангистауский областной филиал АО «РТРК «Казахстан» подтверждает, что с 06 по 08 мая 2026 года оказана услуга для ТОО «Казахстанское Агентство Прикладной Экологии» по размещению в эфире телеканала «MANGYSTAU» объявления в рубрике «Бегущая строка» на казахском и на русском языке (с выходами 20-25 раз в день). Согласно доп.соглашению №1 от 05.05.2026 г., к договору №046 от 23.04.2026 г

Текст каз.яз.: «ҚАЗГӨЗ» ЖШС 2026 ЖЫЛҒЫ 11 МАУСЫМДА САҒАТ 15:00-ДЕ, ҚР ЭК 65-БАБЫ 1-ТАРМАҒЫ 3- ТАРМАҚШАСЫНА ЖӘНЕ 73-БАБЫНА СӘЙКЕС «ЖАҢАӨЗЕН ҚАЛАСЫНДА ЖАҢА ГПЗ САЛУ» ЖОБАСЫНА АРНАЛҒАН ЫҚТИМАЛ ӘСЕРЛЕР ТУРАЛЫ ЕСЕП ЖОБАСЫ БОЙЫНША ҚОҒАМДЫҚ ТЫҢДАУЛАР ӨТКІЗЕДІ. ӨТЕТІН ОРНЫ: МАНҒЫСТАУ ОБЛЫСЫ, ЖАҢАӨЗЕН Қ., ӨНЕРКӘСІПТІК АЙМАҚ МЕКЕН-ЖАЙЫНДАҒЫ "ҚАЗГӨЗ" ЖШС КОМПАНИЯСЫНЫҢ ӘКІМШІЛІК ҒИМАРАТЫНДАҒЫ №201 КАБИНЕТІНДЕ ӨТКІЗІЛЕДІ.
ZOOM ПЛАТФОРМАСЫНДА ОНЛАЙН-ТРАНСЛЯЦИЯ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТІЛЕДІ. СҰРАҚТАР БОЙЫНША: ТЕЛ.: 8 (727) 234 16 68, ALMATY@KARE.KZ. ЖОБА ҚҰЖАТТАМАСЫМЕН ҚОРШАҒАН ОРТАНЫҢ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАРДЫҢ ЖАЙ-КҮЙІ ТУРАЛЫ ҰЛТТЫҚ ДЕРЕКТЕР БАНКІНІҢ САЙТЫНДА ТАНЫСУҒА БОЛАДЫ
[HTTPS://NDBECOLOGY.GOV.KZ](https://ndbecology.gov.kz). ЕСКЕРТУЛЕР МЕН ҰСЫНЫСТАРДЫ «МАНҒЫСТАУ ОБЛЫСЫНЫҢ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР ЖӘНЕ ТАБИҒАТ ПАЙДАЛАНУДЫ РЕТТЕУ БАСҚАРМАСЫ» ММ-НЕ ЖОЛДАУҒА БОЛАДЫ. ЖАУАПТЫ ТҰЛҒА С.С. БАЗАРБАЙ, ЭЛ.ПОЧТА: S.BAZARBAY@MANGYSTAU.GOV.KZ. ТЕЛ.: 8 (778) 113 98 97 (Лицензия №01123Р, 11.10.2007 ж., «Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігінің Экологиялық реттеу және бақылау комитеті» республикалық мемлекеттік мекемесі. ҚР Энергетика министрлігі атынан берілді)

Текст рус.яз.: ТОО «КАЗГПЗ» 11 ИЮНЯ 2026 Г. В 15:00 Ч. ПРОВОДИТ ОБЩЕСТВЕННЫЕ СЛУШАНИЯ ПО ПРОЕКТУ ОТЧЕТА О ВОЗМОЖНЫХ ВОЗДЕЙСТВИЯХ К ПРОЕКТУ «СТРОИТЕЛЬСТВО НОВОГО ГПЗ В Г. ЖАНАОЗЕН» В СООТВЕТСТВИИ СО СТ. 65 П.1 ПП. 3 И СТ. 73 ЭК РК. МЕСТО ПРОВЕДЕНИЯ: МАНГИСТАУСКАЯ ОБЛАСТЬ, Г. ЖАНАОЗЕН, ПРОМЗОНА, АДМ. ЗДАНИЕ ТОО «КАЗГПЗ», КАБИНЕТ №201. ОБЕСПЕЧЕНА ОНЛАЙН-ТРАНСЛЯЦИЯ НА ПЛАТФОРМЕ ZOOM.

С ДОКУМЕНТАЦИЕЙ ПО ПРОЕКТУ МОЖНО ОЗНАКОМИТЬСЯ НА САЙТЕ НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА ДАННЫХ О СОСТОЯНИИ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ [HTTPS://NDBECOLOGY.GOV.KZ](https://ndbecology.gov.kz). ЗАМЕЧАНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ НАПРАВЛЯТЬ В ГУ «УПРАВЛЕНИЕ ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ И РЕГУЛИРОВАНИЯ ПРИРОДОПОЛЬЗОВАНИЯ МАНГИСТАУСКОЙ ОБЛАСТИ». ОТВЕТСТВЕННОЕ ЛИЦО БАЗАРБАЙ С.С., ЭЛ. АДРЕС: S.BAZARBAY@MANGYSTAU.GOV.KZ, ТЕЛ.: 8 (778) 113 98 97. ПО ВОПРОСАМ ОБЩЕСТВЕННЫХ СЛУШАНИЙ, ПОДКЛЮЧЕНИЯ К КОНФЕРЕНЦИИ И ДОПОЛНИТЕЛЬНОЙ ИНФОРМАЦИИ ОБРАЩАТЬСЯ ПО ТЕЛ.: 8 (727) 234 16 68, ЭЛ. АДРЕС: ALMATY@KARE.KZ (Лицензия №01123Р от 11.10.2007 г., Республиканское экологического государственное учреждение «Комитет регулирования и контроля Министерства энергетики РК». Министерство энергетики РК)

Директор

Ж. Ж. Агыбаев

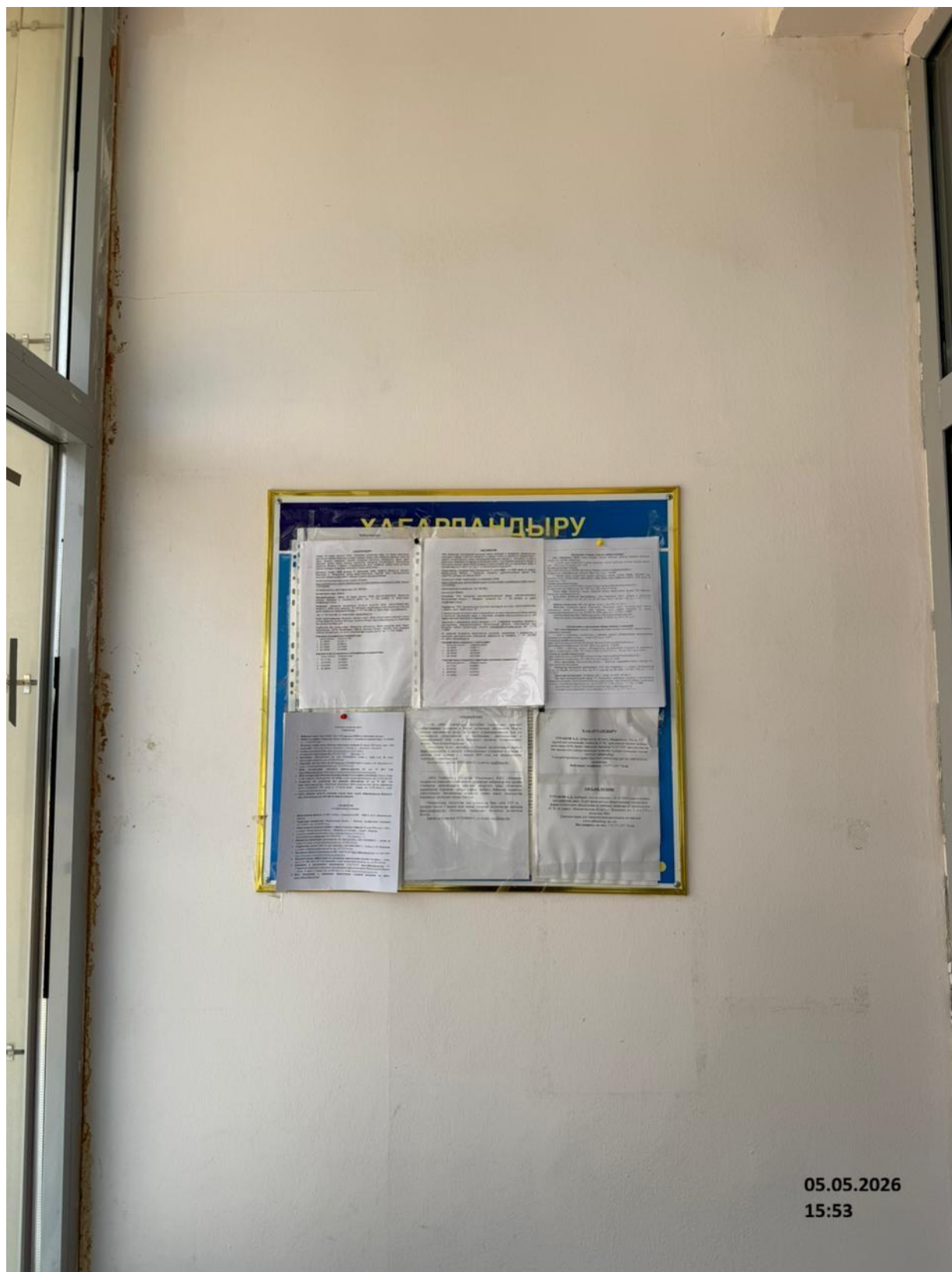
Ответственный за эфир:

С. Бисекенова

Рекламный менеджер:

М. Башбалаева

ОБЪЯВЛЕНИЕ

ТОО «Казахский газоперерабатывающий завод» сообщает о проведении общественных слушаний в форме открытого собрания по проекту Отчета о возможных воздействиях к проекту «Строительство нового газоперерабатывающего завода в г. Жаңаөзен», в связи с внесением изменений на период эксплуатации нового газоперерабатывающего завода, в отношении которого ранее была проведена оценка воздействия на окружающую среду, в соответствии со ст. 65 п. 1 пп. 3 и ст. 73 Экологического кодекса РК.

Общественные слушания будут проводиться 11 июня 2026 г. в 15.00 часов по адресу: Мангистауская область, г. Жаңаөзен, Промзона, административное здание ТОО «КазГПЗ», актовый зал кабинет №201.

Ссылка для онлайн подключения на платформе ZOOM:

<https://us04web.zoom.us/j/2537868063?pwd=7131s5SzyWaNXUmapf5CbeeXhLZWD0.1&omn=71074344082>

Идентификатор конференции: 253 786 8063

Код доступа: 953833

Инициатор: ТОО «Казахский газоперерабатывающий завод», БИН:061040003532, Мангистауская область, г. Жаңаөзен, Промзона, тел.: +7 729 3464605, эл. адрес: axo@kazgpz.kmg.kz

Разработчик: ТОО «Казахстанское Агентство прикладной экологии», БИН:070640001953, г. Алматы, пр-кт. Жибек жолы, 157.

С документацией по проекту можно ознакомиться на сайте Национального банка данных о состоянии окружающей среды и природных ресурсов <https://ndbecology.gov.kz> для предоставления замечаний и предложений.

Замечания и предложения можно направить в ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Мангистауской области», ответственное лицо Базарбай Сабина Саламатқызы, эл.почта: s.bazarbay@mangystau.gov.kz, тел.: +7 778 1139897.

По вопросам проведения общественных слушаний, подключения к конференции и получения дополнительной информации обращаться по телефону: +7 727 2341668, эл. адрес: Almaty@kape.kz

Географические координаты участка работ:

	Восточная долгота	Северная широта
1	52,790956	43,364117
2	52,796414	43,364731
3	52,790839	43,372928
4	52,794556	43,374086

Географические координаты территории возможного воздействия:

	Восточная долгота	Северная широта
1	52,777346	43,368653
2	52,787465	43,379501
3	52,807697	43,370059
4	52,798209	43,355823

05.05.2026**15:53**

ХАБАРЛАНДЫРУ

«Қазақ газ өңдеу зауыты» ЖШС «Жаңаөзен қаласында жаңа газ өңдеу зауытының құрылысы» жобасы бойынша ықтимал әсерлер туралы есеп жобасына қатысты, жаңа газ өңдеу зауытының пайдалану кезеңіне өзгерістер енгізілуіне байланысты (бұған дейін жергілікті ортаға әсерді бағалау жүргізілген), Қазақстан Республикасы Экологиялық кодекстің 65-бабы 1-тармағы 3-тармақшасына және 73-бабына сәйкес ашық жиналыс түрінде қоғамдық тыңдаулар өткізілетіні туралы хабарлайды.

Қоғамдық тыңдау 2026 жылдың 11 маусымында сағат 15.00-те Маңғыстау облысы, Жаңаөзен қ., Әнеркәсіптік аймақ мекен-жайындағы "ҚазГӨЗ" ЖШС компаниясының әкімшілік ғимаратындағы №201 кабинетті мәжіліс залында өткізіледі.

ZOOM платформасында онлайн кірісу сілтемесі:

<https://us04web.zoom.us/j/2537868063?pwd=7I31s5SzyWaNXUmapf5CbeeXhLZWd0.1&omn=71074344082>

Конференцияның идентификаторы: 253 786 8063

Қолжетімділік коды: 953833

Ұйымдастырушы: «Қазақ газ өңдеу зауыты» ЖШС, БСН:061040003532, Маңғыстау облысы, Жаңаөзен қ., өнеркәсіптік аймақ, тел.: +7 729 3464605, эл. мекен-жайы: axo@kazgpr.kmg.kz

Әзірлеуші: «Қазақстан Қолданбалы Экология Агенттігі» ЖШС, БСН:070640001953, Алматы қ., Жібек жолы даңғылы, 157. Қоғамдық тыңдауларды өткізу мәселелері бойынша мына телефонға хабарласуға болады: +7 727 2341668, эл. мекен-жайы: almaty@kape.kz

тел. +7 727 2341668, эл. мекен-жайы: almaty@kape.kz

Жоба құжаттамасымен Қоршаған ортаның және табиғи ресурстардың жай-күйі туралы ұлттық деректер банкінің сайтында танысуға болады <https://ndbecology.gov.kz> ескертулер мен ұсыныстар беру үшін.

Ескертулер мен ұсыныстарды «Маңғыстау облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ-не жолдауға болады, жауапты тұлға Базарбай Сабина Саламатқызы, эл.почта: s.bazarbay@mangystau.gov.kz, тел.: +7 778 1139897.

Учаскенің географиялық координаттары:

Шығыс бойлық	Солтүстік ендік
1 52,790956	43,364117
2 52,796414	43,364731
3 52,790839	43,372928
4 52,794556	43,374086

Ықтимал әсер ету аумағының географиялық координаттары:

Шығыс бойлық	Солтүстік ендік
1 52,777346	43,368653
2 52,787465	43,379501
3 52,807697	43,370059
4 52,798209	43,355823

05.05.2026
15:53

ТАНЫСТЫРЫЛЫМ

ЖАҢАӨЗЕН Қ. ЖАҢА ГАЗ ӨНДЕУ ЗАУЫТЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫСЫ

Ықтимал әсерлер жөніндегі есеп Жобасы

ЖГӨЗ пайдалану кезеңіндегі өзгерістер бойынша қоғамдық тыңдау

**Маусым
2026**

Қоғамдық тыңдаудың мақсаты

Жұртшылықты:

✓ Пайдалану кезеңінде техникалық шешімдер мен жабдықтардың сипаттамаларының нақтылануына байланысты нысан қызметіне өзгерістер енгізу туралы.

✓ ЖГӨЗ-ді пайдалану кезеңінде қоршаған ортаға әсерді бағалауды нақтылау туралы хабардар ету.

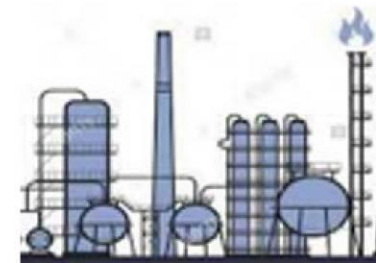

Өзгерістер туралы мәліметтер

□ Толықтай жобалауды жүргізу барысында, жабдықтарға жоспарлы қызмет көрсету, жоспарлы-алдын алу жөндеулері (2-4 жылда 1 рет) кезеңінде ЖГӨЗ ықтимал әсер ету көрсеткіштері нақтыланды.

□ Жүргізілген есептеулер нәтижесінде атмосфералық ауаға шығарылатын эмиссиялардың сандық және сапалық сипаттамаларында, сондай-ақ түзілетін қалдықтардың құрамы мен көлемінде өзгерістер анықталды. Сонымен қатар, 2026 жылы ЖГӨЗ пайдаланудың экологиялық бағалауына түзетулер енгізілді..

Құрылыс жұмыстарын жүргізу кезеңінде эмиссиялар, қалдықтар және ықтимал әсерлер көрсеткіштері алынған Экологиялық рұқсаттың (№: KZ08VCZ14622415, 29.12.2025 ж.) талаптарына сәйкес, өзгеріссіз қалады,

Жоба туралы жалпы мәлімет

**Жаңа зауытты іске қосудың негізгі мақсаттары өзгерген жоқ.
Бұл:**

- ☐ Газды тереңдетіп өңдеу және тауар өнімін ұлғайту арқылы көмірсутек шикізатын і пайдалану тиімділігін арттыру;
- ☐; Қазақстанның батыс өңірінде мұнай-химия кластерінің құрылуы, аталған өңірдің өнеркәсібі мен экономикасының дамуындағы маңызды жаңа кезеңге айналады.
- ☐. Маңғыстау облысының тұрғындары мен өңірдегі өнеркәсіптерге газ өңдеу өнімдерін ұзақ мерзімді және үздіксіз жеткізуді қамтамасыз ету.

ЖГӨЗ өнеркәсіптік, экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ете отырып, сонымен қатар, Қазақстан Республикасының ұлттық стандарттарының талаптарын сақтай отырып жұмыс істейтін болады.

ЖГӨЗ ең үздік қолжетімді технологиялардың (ЕҚТ) талаптарына сай жұмыс істейтін болады.

Жоба туралы жалпы мәлімет

Жобалық қуаттылығы	Газды өңдеу қуаттылығы жылына 900 миллион. м ³ құрайды.
Жобаға Тапсырыс беруші	«Қазақ газ өңдеу зауыты» ЖШС («ҚазГӨЗ») («ҚазМұнайГаз ҰК» АҚ 100% еншілес компаниясы)
Іске асыру мерзімдері	2027 ж. – Құрылыс жұмыстарының аяқталуы және пайдалануға беру
Шығаратын өнімдері	• өнеркәсіптік және коммуналдық-тұрмыстық мақсаттағы табиғи жанғыш газ • коммуналдық-тұрмыстық тұтынуға арналған сұйытылған көмірсутекті отындық газ (СКГ) • автомобиль көлігіне арналған сұйытылған көмірсутекті газ • пентан-гексан фракциясы • техникалық күкірт

ЖГӨЗ орналасуы

ЖГӨЗ Жаңаөзен қаласының өнеркәсіптік аймағында орналасқан және қаламен автомобиль және теміржол инфрақұрылымымен байланысты

Каспий теңізіне (оның су қорғау аймағы мен су қорғау белдеуіне) дейінгі қашықтық 60 км-ден асады

ЖГӨЗ аумағы мен ықтимал әсер етуі мүмкін аймақ ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды, орман қорын және сулы-батпақты жерлерді қамтымайды

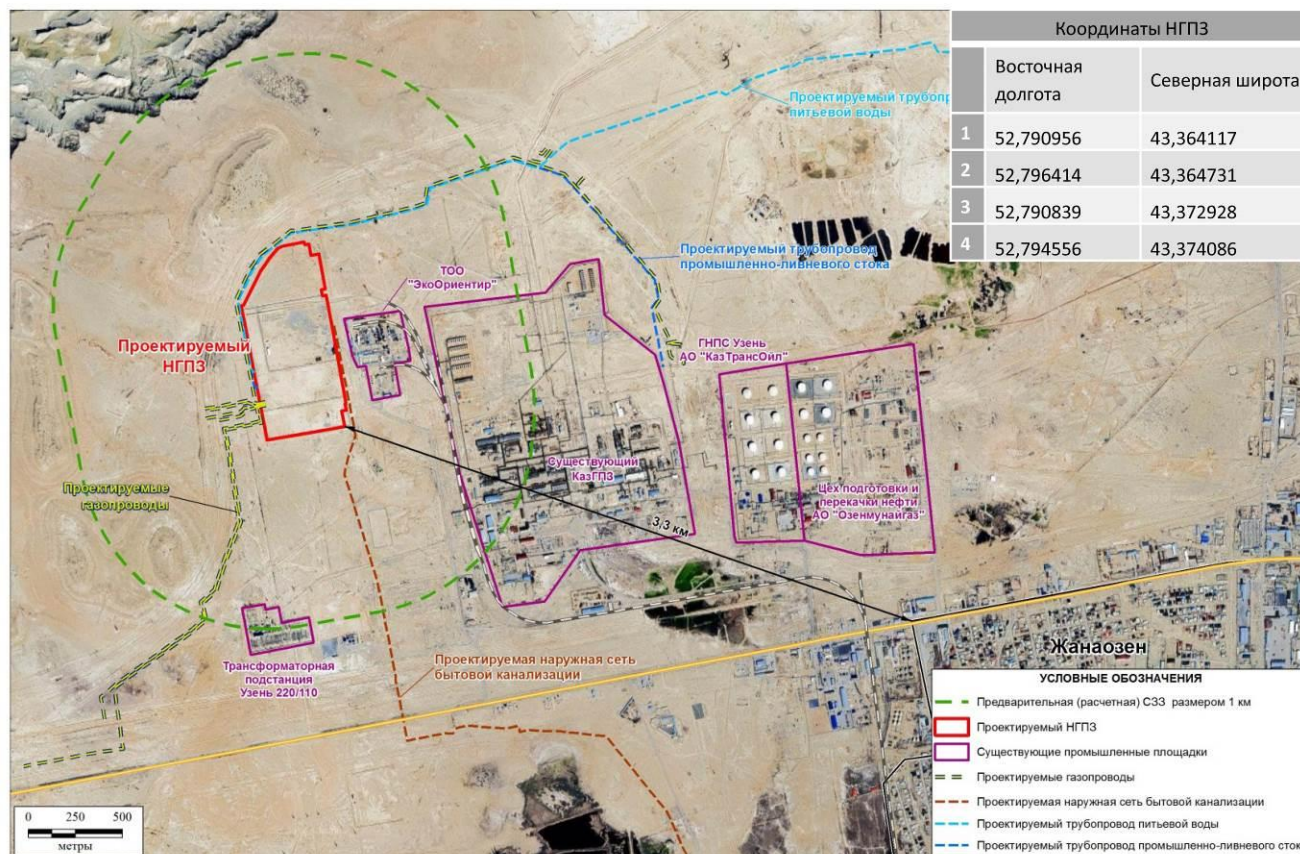

ЖГӨЗ шекараларында мәдени мұра объектілері, курорттық және демалыс аймақтары жоқ

Түркіменстан Республикасымен шекараға дейінгі арақашықтық шамамен 130 км құрайды.

Жоба аумағы

ЖГӨЗ Жаңаөзен қаласының өнеркәсіптік (индустриялық) аймағында орналасатын болады. Жақын арадағы тұрғын аймақ 3,3 км қашықтықта орналасқан.

ЖГӨЗ нысандарының орналасу жоспары

ЖГӨЗ құрамына келесідей нысандар кіреді:

□ негізгі технологиялар нысандар

(газды қайта өңдеу қондырғысы, алау қондырғысы және т.б.);

Жалпы зауыттық шаруашылық нысандары

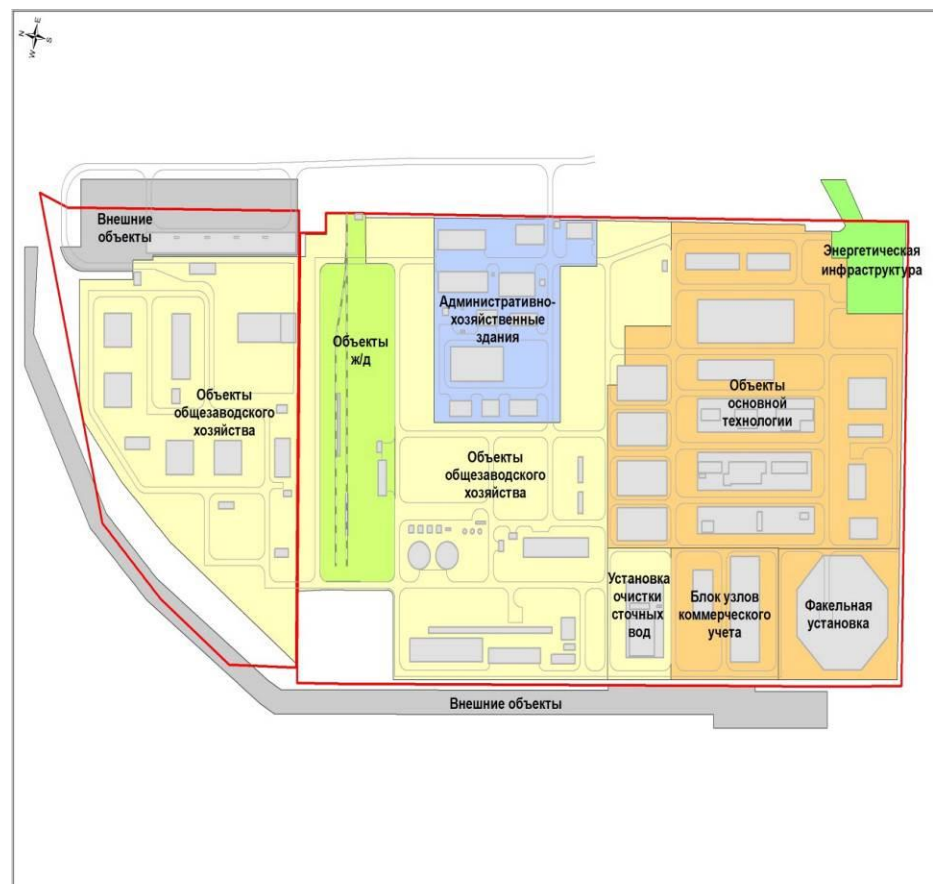
(сүмен жабдықтау және көріз желілері, тауарлық-шикізат паркі, автомобиль және теміржол ағызу-құю эстакадалары және т.б.);

□ Әкімшілік-шаруашылық аймақтары нысандары

□ темір жол инфрақұрылымы нысандары

□ энергетикалық инфрақұрылым

□ ішкі желілік нысандар (су құбырлары, құбыржелілері автожолдар және т.б.).

Экологиялық бағалау

- ✓ Экологиялық Кодекстің 65-бабының талаптарына сәйкес, Үкіметтің әсерлер туралы есепте қажетті материалдар жинақталған, бұрынғы жүргізілген әсерді бағалаудағы өзгерістерді (эмиссия көрсеткіштері, қалдықтардың пайда болуы, су тұтыну нақтыланған) ескере отырып, әсерлерді экологиялық бағалау жүзеге асырылды.
- ✓ Экологиялық бағалау ҚР экологиялық заңнамасының талаптарына сәйкес орындалды (ҚР Экологиялық Кодексінің 71-бабының 4-тармағы; Экологиялық бағалауды ұйымдастыру және жүргізу жөніндегі нұсқаулық (ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 26.10.2021 № 42 бұйрығы).
- ✓ ҚР Экология және табиғи ресурстар министрлігінің қоршаған ортаға әсерді бағалауды қамту саласын айқындау туралы алынған қорытындыдағы ұсынымдар ескерілді
(13.04.2026 ж ҚР №KZ KZ64VWF00546959).

ЖГӨЗ пайдалану кезіндегі атмосфералық ауаға күтілетін әсерлер

Шығарындылар көздері:

65 шығарындылар көздері, оның ішінде:
25 ұйымдастырылған және 40
ұйымдастырылмаған

Ластаушы заттар тізбесі:

Атмосфераға жиынтықтың 12 тобын қалыптастыратын, қауіптіліктің 1-4 сыныптарына жататын 40 атаулы ЛЗ түсетін болады.

Ластаушы заттар шығарындыларының көлемі шамамен 1973 тоннаны құрайды, оның ішінде 955 тонна штаттық жұмыс режимінде, 1018 тонна - жөндеу жұмыстарын жүргізу кезеңінде бөлінеді.

ЛЗ шығарындыларының құрамы:

≈Барлық шығарындылардың 98% -ы 5 негізгі ЛЗ-ға келеді

КҮКІРТСУТЕГІНІҢ ҮЛЕСІ (H_2S)

барынша елеусіз -

0,00075%

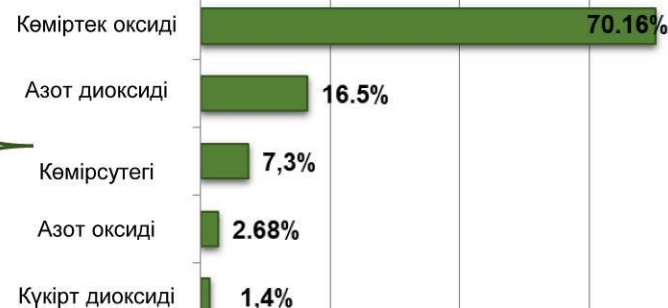
шығарындылардың жалпы көлемінен

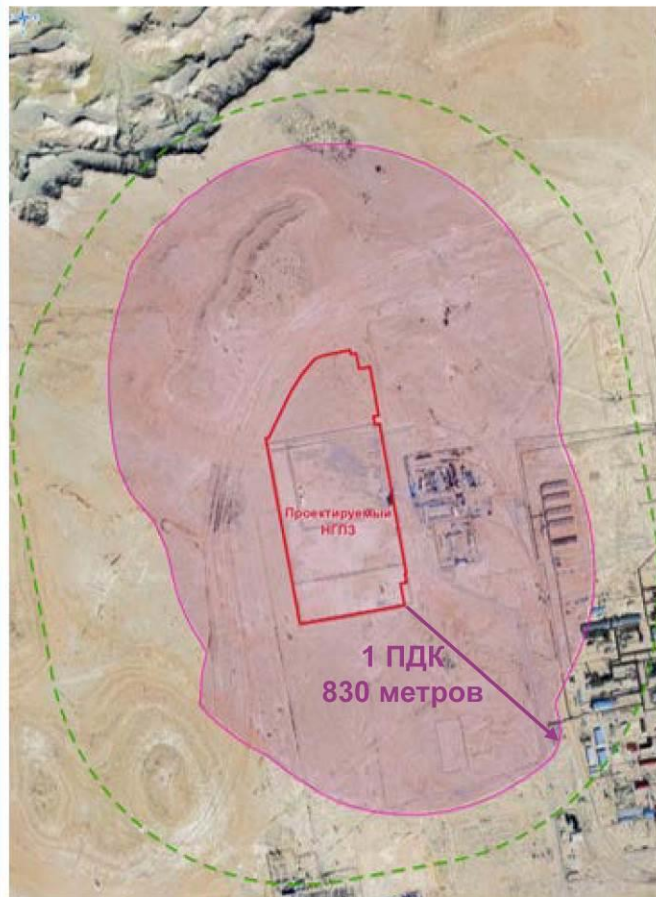
2%
Басқа
ЛЗ

98%

Атмосфералық ауаға күтілетін әсерлер

Ең үлкен әсер ету аумағы

Әсер ету аумағының ең жоғары радиусы 830 м құрайды және ол СҚА шегінде (1000 м.)

Тұрғын аймақтағы (Жаңаөзен қ.) ең жоғарғы шоғырлану азот диоксиді мен күкірт диоксиді жиынтығы тобы бойынша байқалады және - 0.495 ШЖШ (фондық шоғырлануды ескере отырып) құрайды.

АТМОСФЕРАЛЫҚ АУАҒА ӘСЕРДІ БАҒАЛАУ ҚОРЫТЫНДЫСЫ

Әсердің қарқындылығы
қалыпты

Әсер ауқымы **шектелген (3.79 км²)**

Әсер ету кезеңі
көпжылдық

Маңыздылық санаты
Орташа

Су тұтыну. Су бұру

Сумен жабдықтау көлемі су тұтыну нормаларына сәйкес есептелді. Сумен жабдықтау көзі «Түйесу-Жаңаөзен» қолданыстағы ауыз су магистральдық суағары болып табылады. Ауыз су қажеттіліктері үшін бөтелкедегі су пайдаланылатын болады..

СУ ТҰТЫНУ	Тұтыну		Жылдық шығын, текше м/жыл
	Шаруашылық-ауыз су қажеттілігіне		23 050
	Өрт сөндіру жүйесін сумен жабдықтау		10 000
	Өндірістік қажеттіліктерге		33 830
СУ БҰРУ	Шаруашылық-тұрмыстық сарқынды сулар кәріздік сорғы станциясына жіберіледі және қысымды құбыр арқылы қолданыстағы магистральдық кәріздік желіге айдалады, кейіннен шарт бойынша қолданыстағы қалалық кәріздік тазарту құрылымдарына жіберіледі..		Өндірістік сарқынды сулар жиналады және алдын ала жергілікті тазарту құрылымдарында тазартылады, содан кейін қойнауқат қысымын ұстап тұру мақсатында қойнауқатқа айдау үшін шарт негізінде берілетін болады.

Ластаушы заттардың рұқсат етілген төгінділерінің нормативтері белгіленбейді, өйткені ЖГӨЗ пайдалану кезінде барлық сарқынды суларды шарт негізінде арнайы ұйымдарға беру жоспарланған.

Ықтимал әсерлер. Физ. факторлар

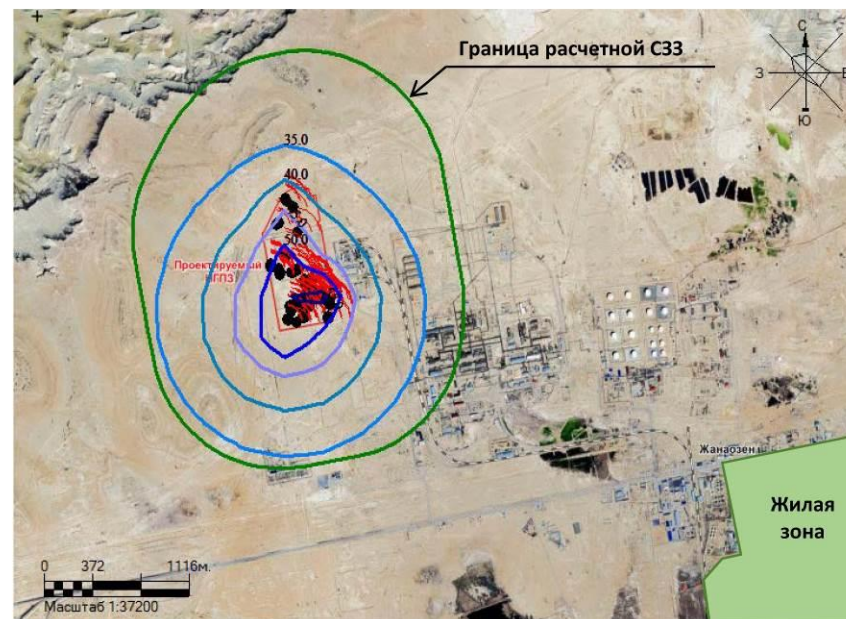
ЖГӨЗ объектілерінен қоршаған ортаға ықтимал елеулі әсер етудің негізгі физикалық факторы шу болып табылады.

№ ҚР ДСМ-15 Санитариялық қағидаларына сәйкес, тұрғын аймақтың аумағы үшін түнгі шудың нормативтік деңгейі күндізгі деңгейден төмен және - 45 дБА құрайды.

Пайдалану кезінде шу көздері: өндірістік жабдық, темір жол және автомобиль көлігі болып табылады

Шудың таралуын модельдеу нәтижелерін талдау келесідей нәтижелерді көрсетті:

- алдын ала (есептік) СҚА шекарасында 1 км тең шу деңгейі - 34 дБА құрайды;
- жақын маңдағы тұрғын аймақтағы (3,3 км қашықтықта) шудың деңгейі де нормативтік/шекті рұқсат етілген мәндерден төмен болды.

Қоршаған орта компоненттеріне әсерді бағалау қорытындылары

Жүргізілген әсерді бағалау ЖГӨЗ пайдалану кезеңінде қоршаған ортаға келесідей ықтимал әсерлерді анықтады:

- **Атмосфералық ауа.** Ластаушы заттардың шығарындылары (газ тәріздес және қатты заттармен ластану).
- **Су объектілері.** Ең жақын су объектісі - Каспий теңізі 60 км астам қашықтықта орналасқан. Жер үсті және жер асты көздерінен су алу жоспарланбайды. Жер үсті суларына әсер ету күтілмейді.
- Жер асты суларына әсерлер гидродинамикалық режимнің бұзылуы немесе ластану түрінде пайда болуы мүмкін.
- **Жер ресурстары, топырақ.** ЖГӨЗ аумағы өнеркәсіптік аймақ болып табылады, ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлерді бөлу қарастырылмайды.. 41,28 гектарға жуық аумақты игерудің шартты шекарасындағы алаңда ЖГӨЗ үшін жер бөлу жоспарлануда.
- **Биоәралуандылық: өсімдік және жануарлар дүниесі.** Биологиялық ресурстарды пайдалану жоспарланбаған. Мекендеу ортасының бұзылуы мүмкін (топырақ-өсімдік жамылғысының механикалық бұзылуы, атмосфералық ауаға ластаушы заттардың шығарылуы және алаңдаушылық факторларының әсері).

Табиғи орта компоненттеріне негізгі, елеулі әсерлерді бағалау нәтижелері

Әсерлер түрі	Әсердің маңыздылық санаты
Атмосфералық ауа (Ластану)	Маңыздылығы орташа
Жер асты сулары (Ластану)	Маңыздылығы төмен
Топырақ. Жер ресурстары (Топырақтың ластануы. Жер бөлу)	Маңыздылығы төмен
Биоәралуандылық	
Өсімдіктер (Ластану)	Маңыздылығы төмен
Жануарлар дүниесі (Физикалық	Маңыздылығы төмен

Әсерлерді бағалау нәтижелері келесілерді көрсетті:

- ЖГӨЗ пайдалану кезінде **орташа және төмен маңыздылық** тұрғысындағы әсерлер күтілуде (ықтимал әсерлердің ауқымы мен санаттарының өзгеруі байқалмады).
- Трансшекаралық әсер - күтілмейді. .

Ықтимал әсерлер. Әлеуметтік-экономикалық аспектілер

Әсерді бағалауды жүргізу кезінде негізгі объектілердің бірі әлеуметтік-экономикалық аспектілер болып табылады.

- Атмосфералық ауаның ластануы және шудың әсері халыққа ықтимал теріс әсер болуы мүмкін. Жүргізілген есептеулер мен модельдеу ауа мен шудың ластануынан халыққа елеулі әсер ету күтілмейтінін көрсетті..
- Оң әсерлер еңбекпен қамтуға байланысты болады. Жаңа жұмыс орындарын құру және персоналдың табысын ұлғайту жергілікті халықтың әл-ауқатының артуымен және өмір сүру жағдайларының жақсаруымен сүйемелденетін болады.
- ЖГӨЗ жұмыскерлерден басқа, одан әрі - зауытты пайдалануды қамтамасыз ететін кәсіпорындар жұмыс істейтін болады. ЖГӨЗ құрылысы өңірдің экономикалық және әлеуметтік дамуына мультипликативті әсер етеді
- Жұмысқа тартылатын персоналдар міндетті медициналық куәландырудан және тұрақты медициналық тексеруден өтеді, Бұл жақын маңдағы елді мекендерде қауіпті жұқпалы аурулардың дамуын болдырмаудың алдын алады. Сондықтан жоспарланған қызмет іс жүзінде санитарлық-эпидемиологиялық жағдайға әсер етпейді.

Әлеуметтік-экономикалық салада жергілікті мамандарды, материалдар мен қызмет көрсету салаларын тартудың, жергілікті кадрларды оқытудың, жаңа технологияларды игерудің, сондай-ақ бюджетке салықтар аударылатындығын ескере отырып, ЖГӨЗ құрылысын мен оны пайдалануда орын алатын жұмыстардан оң нәтиже күтілуде.

Пайдалану кезіндегі табиғатты қорғау шаралары

Технологиялық шешімдер

- Қосылыстардың жоғары герметикалығы бар модульдік зауыттық жүйелерді қолдану;
- Ең озық қолжетімді және экологиялық талаптарға сәйкес келетін заманауи жабдықтарды пайдалану;
- Жүйелердің герметикалығын арттыру үшін дәнекерленген қосылыстарды қолдану;
- Ұзақ уақыт апатсыз пайдалану үшін материалдар ітандау;
- Қолданыстағы инфрақұрылым мен инженерлік желілерді барынша пайдалану.

Жабдықтарды қорғау және апатты болдырмау

- Жабдықтар мен құбыржелілерін тоттанудан және артық қысымнан қорғау;
- Бақылау, диагностика және уақытылы техникалық қызмет көрсету;
- Алдын-ала сақтандырыш клапандар және алау жүйесіне авариялық төгінділер;
- Газдар мен булардың жарылыс қаупі бар шоғырлануын автоматты бақылау;
- Технологиялық процесті басқарудың сенімді және қайталанатын жүйесі;
- Ағып кетуді жедел анықтау және жою;

Авариялық резервуарлар және авариялық төгілулерден қорғау көзделген

Атмосфералық ауаны қорғау

- Жабдықтар жұмысының тиімді режимдері есебінен ластаушы заттар шығарындыларын төмендету;
 - Көмірсутектерді тұту және технологиялық процеске қайтару;
- Алау жүйесінде авариялық төгінділерді қауіпсіз жағу.

Су ресурстарын қорғау

- Сарқынды суларды жинау мен бұрудың заманауи жүйесі;
- Жер асты құрылыстары мен желілерін гидроизоляциялау және герметизациялау;
- Ластанған сарқынды суларды жер бедеріне және су объектілеріне ағызуды болдырмау;
- Су шығынын есепке алу және суды пайдалану тиімділігін бақылау.

Қалдықтармен жұмыс

- Қалдықтарды бөлек жинау;
- Арнайы жабдықталған орындарда уақытша жинақтау;
- Қалдықтарды мамандандырылған ұйымдарға беру;
- Қалдықтардың пайда болуын, сақталуын, берілуін және кәдеге жаратылуын есепке алу.

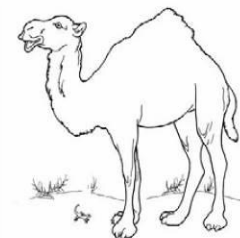

Пайдалану кезіндегі табиғатты қорғау шаралары

Биоәралуандылық

Жобалау кезінде биологиялық әралуандылықты сақтау шараларына ерекше назар аударылды. Аталған жалпы табиғатты қорғау шараларынан басқа, биологиялық әралуандылыққа әсерді азайтатын бірқатар іс-шараларды орындау көзделген

- ❖ Қолданыстағы ерекше қорғалатын табиғи аумақтардан (ЕҚТА), су қорғау аймақтары мен белдеулерінен алыс қашықтықта ЖГӨЗ үшін алаң таңдау;
- ❖ ЖГӨЗ Жаңаөзен қ. өнеркәсіптік аймағында орналасады деп жоспарланды. Табиғи тіршілік ететін орындар ең төменгі дәрежеде тиісілетін болады.
- ❖ ЖГӨЗ аумағында түнгі уақытта жарықты оңтайландыру;
- ❖ Жобада көлемді-жоспарлау шешімдері әзірленеді, орын-жайларды тиісті дыбыстық оқшаулау көзделеді.;
- ❖ Жануарлардың өздеріне қауіп төндіретін объектілерге (қалдықтарды орналастыру орындары, алау алаңы және т.б.) кіруін болдырмау;
- ❖ Өндірістік учаскелерде жануарларды тартуға, тамақтандыруға немесе ұстауға жол бермеу;
- ❖ Қозғалтқыштарды шығару жүйелері үшін сөндіргіштерді пайдалану;
- ❖ Жануарлардың қырылуының алдын алу және шаңдануды азайту мақсатында жобада автокөліктің жылдамдық режимін бақылау;
- ❖ Бүлінген жерлерді қалпына келтіру жөніндегі іс-шараларды орындау;
- ❖ ЖГӨЗ аумағында жоспарланған көгалдандыруды жүзеге асыру. СҚА аумағын көгалдандыру ҚР заңнамасына сәйкес жүргізіледі.
- ❖ Жануарларды аулауға және атуға тыйым салу.

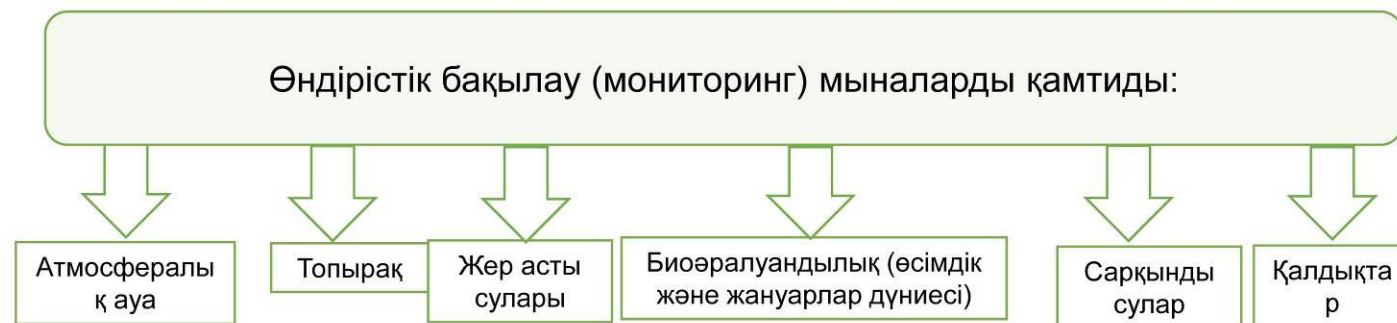

Өндірістік экологиялық бақылау

Өндірістік экологиялық бақылау (ӨЭБ) объектіні пайдалану кезіндегі негізгі табиғатты қорғау шараларының бірі болып табылады. Өндірістік мониторинг ӨЭБ элементі болып табылады.

ӨЭБ негізгі міндеттері деректерді жинау, тұрақты бақылауларды жүзеге асыру және теріс әсерді болдырмау, азайту және жою бойынша уақытылы шаралар қабылдау мақсатында өндірістік қызметтің қоршаған ортаның жай-күйіне әсерін талдау және бағалау болып табылады..

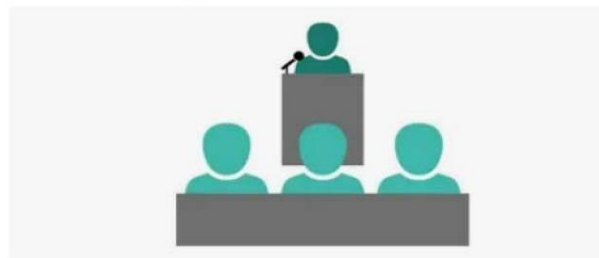

Шешімдер

- ☐ Әсерді бағалау жұмыстарының көлемі заңнама талаптарына сәйкес келеді. ҮІӨ есебінде әсер етудің ықтимал түрлері талданып, экологиялық бақылауды/мониторингті ұйымдастыру бойынша ұсыныстар берілді.
- ☐ Қабылданатын жобалық шешімдер ҚР экологиялық саясатының орнықты табиғат пайдалану талаптарына сәйкес келеді.
- ☐ Ықтимал әсерлердің ауқымы мен санаты өзгерген жоқ. Ықтимал әсерлер **төмен және орташа мәндегі** диапазонда болды, яғни рұқсат етілген шекте екендігін көрсетеді. штаттық кезде пайдалануда экологиялық қауіпсіздікке сәйкестігі туралы айтуға мүмкіндік береді.
- ☐ Көзделген табиғат қорғау іс-шараларының кешенін орындаған жағдайда, жоспарланған қызмет нәтижесінде туындайтын қоршаған ортаға әсер ету аудан экожүйесінің жай-күйіне және әлеуметтік-экономикалық аспектілерге қайтымсыз зардаптар тигізбейді.
- ☐ Жобалық шешімдерді іске асыру белгіленген тәртіптерді сақтай отырып және келесідей шарттарды міндетті түрде орындау барысында мүмкін болады:
 - ЖГӨЗ апатсыз жұмыс істеуін қамтамасыз ету
 - Барлық қойылған экологиялық талаптарды сақтау
 - ӨЭБ орындау..

**Назар салып
тыңдағандарыңыз үшін
рахмет!**

БАЯНДАМАСЫ**Қайырлы күн, бүгінгі қоғамдық тыңдауға қатысушылар!****18.06.25 ж.ЖАҢАӨЗЕН Қ. ҚОҒАМДЫҚ ТЫҢДАУДЫҢ БАЯНДАМАСЫ****Қайырлы күн, бүгінгі қоғамдық тыңдауға қатысушылар!****2 СЛАЙД.**

Сіздердің назарларыңызға «ЖАҢАӨЗЕН ҚАЛАСЫНДА ЖАҢА ГАЗ ӨНДЕУ ЗАУЫТЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫСЫ» ЖОБАСЫНЫҢ ЫҚТИМАЛ ӘСЕРЛЕРІ ТУРАЛЫ ЕСЕБІНІҢ ТАНЫСТЫРЫЛЫМЫ ҰСЫНЫЛЫП ОТЫР.

Ары қарай баяндамада қысқаша – ЖГӨЗ.

Қазақстан Республикасының 2021 жылғы 2 қаңтардағы № 400-VI Экологиялық кодексінің 1-қосымшасының 1-бөлімінің 1.2-тармақшасына сәйкес, газ өндеу зауыттары қоршаған ортаға әсерді бағалау жүргізу міндетті болып табылатын қызмет түрлеріне жатқызылған. Сондықтан ЖГӨЗ құрылысы үшін әсерді бағалау жүргізіліп, оның нәтижелері қоғамдық тыңдауларға шығарылады.

Сондай-ақ, ҚР Экология және табиғи ресурстар министрлігі Экологиялық реттеу және бақылау комитетінің «Қоршаған ортаға әсерді бағалау саласын айқындау туралы қорытындысы» алынды. Көрсетілген Қорытындының талаптарына және ҚР заңнамасына сәйкес, ықтимал әсер туралы осы таныстырылып отырған Есеп дайындалды.

Енді сіздердің назарларыңызға жобаланып жатқан зауыт туралы қысқаша ақпарат ұсынамыз.

ЖГӨЗ құрылысын салудағы негізгі мақсат мыналар болып табылады:

- ☐ ЖГӨЗ ілеспе мұнай газын, табиғи газды, газ конденсатын, "Өзен", "Жетібай", "Оңтүстік Жетібай", "Теңге", "Батыс Теңге", Қаракұдық ", Кеңсары "және т.б кен орындарын қоса алғанда, Маңғыстау облысының кен орындарынан жеңіл көмірсутектердің кең фракциясын (ЖККФ) өндеуді қамтамасыз етеді.
- ☐ Шикізатты неғұрлым терең өндеумен тиімді пайдалануды енгізу. Көмірсутектерді неғұрлым терең өндеу шикізатты пайдалану тиімділігін арттыруға мүмкіндік береді;
- ☐ Қазақанның батыс өңірінде экономиканың дамуындағы сапалы жаңа кезең болатын мұнай-химия кластерін құру;
- ☐ Маңғыстау облысының тұрғындарына және өнеркәсіп кәсіпорындарына газ өндеу өнімдерін жеткізудің көпжылдық тұрақтылығын қамтамасыз ету.

ЖГӨЗ ең озық қолжетімді техникалардың (ЕҚТ) талаптарын ескере отырып жобаланады.

ЖГӨЗ өнеркәсіптік, экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ете отырып және ҚР стандарттарының талаптарын сақтай отырып жұмыс істейтін болады

3 СЛАЙД Жобаның құжаты

Жобаланатын газ өңдеу ЖГӨЗ-нің номиналды қуаты жылына 900 млн. м³ құрайды; жеңіл көмірсутектердің кең фракциясын (ЖККФ) қайта өңдеу бойынша номиналды қабылдау қуаты - жылына 40 мың тонна), газ конденсатын қайта өңдеу бойынша номиналды қуаты - жылына 5 мың тонна.

Жаңа газ өңдеу зауытының (ЖГӨЗ) ҚҰРЫЛЫСЫ ЖОБАСЫНЫҢ ТАПСЫРЫС БЕРУШІСІ «Қазақ газ өңдеу зауыты» ЖШС («ҚазГӨЗ» ЖШС) болып табылады. "ҚазГӨЗ" ЖШС "ҚазМұнайГаз" ҰК "АҚ-ның 100% еншілес компаниясы болып табылады.

БАС ЖОБАЛАУШЫ - «ПК Констракшн» ЖШС.

ҚҰРЫЛЫС ЖҰМЫСТАРЫН 2025 жылдан бастап, 2027 жылдың басына дейін жүргізу жоспарланып отыр.

ЖГӨЗ ПАЙДАЛАНУДЫҢ БАСТАЛУЫ: 2027 жыл.

Пайдалану ұзақтығы - 20 жыл.

ШЫҒАРАТЫН ӨНІМДЕРІ

Қайта өңдеу процесінде келесідей тауарлық өнімдер алынатын болады:

- өнеркәсіптік және коммуналдық-тұрмыстық мақсаттағы табиғи жанғыш газ
- коммуналдық-тұрмыстық тұтынуға арналған сұйытылған отындық көмірсутекті газ
- автомобиль көліктеріне арналған сұйытылған көмірсутекті газ
- пентан-гексан фракциясы
- техникалық күкірт

4 СЛАЙД ЖГӨЗ Бас жоспары

Жобаланатын объектілер тізбесі

Жобада өндірістік мақсаттағы және инфрақұрылым объектілерін салу және пайдалану көзделеді. ЖГӨЗ құрамына келесідей объектілер кіреді :

□ негізгі технологиялар объектілері

(газды қайта өңдеу қондырғысы, шикізат газын сепарациялау және сығымдау бөлімшесі, газды төмен температурада бөлу бөлімшесі және т.б.);

□ жалпы зауыттық шаруашылық объектілері

(сумен жабдықтау және кәріз желілері, тауарлық-шикізат паркі, автомобильдер мен теміржолға арналған ағызу-құю эстакадалары және т.б.);

- әкімшілік-шаруашылық ғимараттар;
- теміржол инфрақұрылымының объектілері энергетикалық инфрақұрылым;
- сыртқы объектілер

(су құбырлары, құбыр желілері, автожолдар және т.б..).

5 СЛАЙД Жоба аумағы

Жобалаудың бұрынғы кезеңдерінде Жаңаөзен қаласындағы № 5 өнеркәсіптік (индустриялық) аймағында құрылыстан бос аумақта ЖГӨЗ салу үшін алаң таңдау жүзеге асырылды.

Құрылыс слайдта көрсетілген координаттары бар алаңда жоспарланған.

Шығыс бойлық	Солтүстік ендік
52,790956	43,364117
52,796414	43,364731
52,790839	43,372928
52,794556	43,374086

Сызбадан көрініп тұрғандай, ЖГӨЗ-ді орналастыру қолданыстағы «ҚазГӨЗ» зауытының алаңынан батысқа қарай шамамен 0,5 км қашықтықта жобаланған.

Жобаланатын ЖГӨЗ-ге ең жақын елді мекен Жаңаөзен қаласы болып табылады, оның тұрғын аймағы жаңа зауыт құрылысы алаңынан 3.3 км қашықтықта орналасқан

6 СЛАЙД

ЖГӨЗ құрылысын экологиялық бағалау ҚР экологиялық заңнамасының талаптарына сәйкес орындалды (ҚР Экологиялық Кодексінің 71-бабы 4-тармағы; Экологиялық бағалауды ұйымдастыру және жүргізу жөніндегі нұсқаулық (ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 26.10.2021 № 42 бұйрығы). Сондай-ақ ҚР Экология және табиғи ресурстар министрлігінің қоршаған ортаға әсерді бағалауды қамту саласын айқындау туралы қорытындысынан алынған ұсынымдар ескерілді (11.04.2025 № KZ 38VWF00328207 11.04.2025).

Ықтимал әсерлер туралы есепті дайындау кезінде материалдар жиналып, қоршаған ортаның қазіргі жағдайына талдау жүргізіліп:

- Табиғи ортаға (атмосфералық ауа, су ресурстары, топырақ-өсімдік жамылғысы, жануарлар дүниесі)
- Өлеуметтік-экономикалық аспектілерге туындауы ықтимал әсерлердің экологиялық бағалаулары жүргізілді

Суды тұтытуда, қалдықтар мен сарқынды сулардың пайда болу түрлері мен көлемдеріне ластаушы заттардың ықтимал эмиссиялары айқындалды.

Жаңа зауытты орналастыру алаңын таңдау кезінде техникалық және экологиялық түрдің бірқатар талаптарына сәйкес келетін орналасу орны анықталды. Орналасқан жерін анықтау кезінде тек техникалық шарттар ғана емес, сондай-ақ ерекше қорғалатын табиғи аумақтар,

археология және мәдениет ескерткіштері, су объектілері және т.б. сияқты сезімтал аумақтарға ықтимал әсерді болдырмау ескерілді.

ЖГӨЗ құрылысының аумағы жақын орналасқан су объектісі - Каспий теңізінен шамамен 60 км қашықтықта орналасқанын атап өтуге болады, сондықтан оның су қорғау аймағы мен су қорғау белдеуіне әсер етпейді.

Құрылыс жұмыстарына бөлінген учаскеде:

- Республикалық және жергілікті маңызы бар табиғат ескерткіштері.

-Емдеу-сауықтыру орындары мен курорттардың аумақтары, емдеу-сауықтыру орындары мен курорттардың аумақтарын санитарлық қорғау округтерінің курорттарының санитарлық қорғау аймақтары жоқ.

Тандап алынған құрылыс алаңының ерекше қорғалатын табиғи аумақтарға, мемлекеттік орман қорының жерлеріне, басты орнитологиялық аумақтар мен сулы-батпақты алқаптарды қоса алғандағы табиғат пайдаланудың ерекше режимі бар аймақтарына еш кедергісі болмайды, яғни аталған аймақтарға тиіспейді

ҚР Қызыл кітабына енгізілген өсімдіктер мен жануарлардың сирек кездесетін және қорғалатын түрлері инженерлік-экологиялық зерттеулер жүргізу кезінде байқалмады.

7-8 СЛАЙДТАР Атмосфералық ауаға күтілетін әсерлер

Жоспарланған жұмыстар атмосфералық ауаға ластаушы заттардың шығарындыларымен сүйемелденетін болады .

Құрылыс жұмыстары.

Шығарындылардың негізгі көздері: дизель генераторлары, компрессорлар, құрылыс техникасының қозғалтқыштары, дәнекерлеу және бояу жұмыстары және т.б.

Жылжымалы техниканың жалпы саны - 450 бірлік, жанар-жағар майды тұтыну 5750 тоннаны құрайды.

Атмосфералық ауаға қауіптіліктің 1-4-сыныптарына жататын 34 атаудағы ластаушы заттар түсетін болады (қауіптілік сыныптары қолданыстағы санитариялық-гигиеналық нормативтерге сәйкес келеді).

Екінші іске қосу кешенінің құрылыс жұмыстарының барлық кезеңінде стационарлық көздерден ЛЗ (эмиссиялар) шығарындыларының жиынтық көлемі шамамен 83.626 тоннаны құрайды.

Жалпы ластаушы заттардың (эмиссиялардың) 62% -ын құрайтын негізгі ластаушы заттарға мыналар жатады: азот оксиді, көміртек оксиді, күйе, күкірт диоксиді, C12-C19 көмірсутегі және бейорганикалық шаң. Басқа ластаушы заттардың жиынтық үлесі 38% -дан аспайды.

Пайдалану

Пайдалану кезеңінде шығарындылардың стационарлық көздерінің жалпы саны **110-ды** құрайды, оның ішінде: **18 ұйымдастырылған және 92 ұйымдастырылмаған** (газ турбиналары, термиялық тотықтырғыш, жылыту пештері және алау қондырғылары және т.б.). Стационарлық көздерден шығарылатын ластаушы заттардың көлемі жылына - 710.5122 тоннаны құрайды.

Атмосфералық ауаға 40 ЛЗ түсетін болады. 10 ЛЗ жиынтық әсерге ие және жиынтықтың 8 тобын қалыптастырады.

Атмосфераға түсетін ластаушы заттардың ең көп шығарындылары азот оксидіне, көміртек оксидіне, метанға, көмірсутектерге, күкірт диоксидіне келеді - 99%. Басқа заттардың көлемі

шамамен 1% -ды құрайды.

Құрылыс жұмыстары мен ЖГӨЗ пайдалану кезеңінде атмосфералық ауаға әсерді бағалау мақсатында атмосфералық ауаның ластану деңгейін модельдеу жүргізілді және ластаушы заттардың жерүсті шоғырлануының алынған шамаларына талдау орындалды.

Модельдеу нәтижелері бойынша атмосфералық ауаға әсер ету бағытының шекарасы айқындалды. Әсер ету бағытының шекарасынан шекарадан тыс елді мекендер үшін гигиеналық нормативтер сақталатын бағытты шектейтін сызық анықталды.

Ластаушы заттардың таралуын есептеу нәтижелерін талдау жақын маңдағы тұрғын аймақтың шекарасында ластаушы заттардың ешқайсысы бойынша шекті рұқсат етілген шоғырланудың артуы байқалмайтынын көрсетті.

Құрылыс кезеңінде ең көп шоғырланулар «азот диоксиді мен күкірт диоксиді» жиынтық тобы бойынша байқалады және ол 0.1 ШРК құрайды. Әсер ету бағытының ең жоғары мөлшері осы топтардың ластаушы заттарының шығарындыларымен де анықталады. Әсер ету шекарасы 0.6 км (әсер ету ауданы - 1.57 м^3) құрады.

Пайдалану кезінде ең көп шоғырланулар меркаптандар үшін байқалады және 0,11 ШРК құрайды. Әсер ету бағытының ең үлкен өлшемдері сол заттың шығарындыларымен анықталады. Әсер ету бағытының шекарасы шамамен 0.8 км (әсер ету ауданы - 2.4 м^3) құрады.

Осылайша, құрылыс жұмыстары мен ЖГӨЗ-ді пайдалану кезінде әсер ету бағытының шекарасы 1 км-ге тең нормативтік СҚА ең аз мөлшерінен аспайды.

9 СЛАЙД

Зауыттың құрылысы мен оны пайдалану кезеңінде су шаруашылық-ауыз су және өндірістік қажеттіліктерге пайдаланылатын болады.

Қолданыстағы «Түйесу-Жаңаөзен» ауыз су магистральдық су құбыры ауыз сумен жабдықтау көзі болып табылады.

Құрылыс кезінде су шаруашылық-ауыз су және өндірістік қажеттіліктерге - ауыз су, тұрмыстық қажеттіліктерге, объектілерге арналған алаңдарды дайындауға, шанды басуға, дөңгелектерді жууға, өрт сөндіруге, пайдалануға беру алдында гидросынаққа және басқаларға пайдаланылатын болады (слайдта есептеулер жүргізілген нормалар көрсетілген)

Жүргізілген есептеулер көрсеткендей, құрылыс жұмыстары кезеңінде су тұтыну көлемі шамамен жұмыс кезеңі үшін 99 547 текше метрді құрауы мүмкін. Пайдалану кезінде су қызмет көрсетуші персоналдың шаруашылық-ауыз су мұқтаждықтарына, өндірістік үй-жайлардың себезгі торларына, жылумен жабдықтау жүйесіне, зауыттың көлік құралдарын жууға, минералданбаған суды дайындау бөлімшесіне су беруге, өртке қарсы сумен жабдықтау жүйесіне, сондай-ақ жылы кезеңде жасыл желектерді суаруға арналған. Слайдта жалпы су тұтыну есебі жүргізілген ең жоғары тәуліктік шығымдар көрсетілген.

ЖГӨЗ пайдалану кезінде су тұтыну көлемі шамамен жылына 33 828 текше метрді құрайды деп күтілуде.

10 СЛАЙД

Құрылыс және пайдалану кезінде су бұрудың қалай жүзеге асырылатындығы 10-слайдта көрсетілген.

№ 10 слайдта көріп отырғандарыңыздай, ЖГӨЗ құрылысы мен оны пайдалану кезеңінде барлық сарқынды суларды келісімшарт негізінде арнайы ұйымдарға беру жоспарланып отыр. Сондықтан да ластаушы заттардың рұқсат етілген төгінділерінің нормативтері белгіленбейді.

11 СЛАЙД

Жоспарланып отырған жұмыстарды іске асыру процесінде өндіріс пен тұтыну қалдықтары түзіледі.

Қалдықтардың пайда болуы тиісті көздердің болуымен байланысты, олардың әрқайсысы жобаны іске асыру мен пайдаланудың әртүрлі кезеңдерінде пайда болатын қалдықтардың жалпы көлеміне үлес қосады.

Құрылыс кезінде

Құрылыс кезеңінде қалдықтар ғимараттарды бөлшектеу (құрылыс қоқысы, металл сынықтары), жер жұмыстары (топырақ), құрылыс және монтаждау операциялары (материалдардың қалдықтары, дәнекерлеу және буып-түю қалдықтары), инженерлік желілерді төсеу (құбырлардың сынықтары, оқшаулау), жабдықтарды орнату (майлар, техникалық сұйықтықтар, электр монтаждау қалдықтары) кезінде, сондай-ақ жұмысшылардың тұрмыстық қызметі нәтижесінде түзіледі (тағам және тұрмыстық қалдықтар)

Құрылыс кезеңінде қалдықтардың жинақталуының шекті саны :

Құрылыстың барлық кезеңінде 96695 тонна қалдықтар, оның ішінде :

2025 жылы: қауіпті – 180 т; қауіпті емес – 84314 т.

2026 жылы: қауіпті – 53 т; қауіпті емес – 11809 т.

2027 жылы: қауіпті – 1,6 т; қауіпті емес – 338 т.

Негізінен бұл құрылыс және бұзу қалдықтары, топырақ және тастар, мотор және жағатын майлар қалдықтары, пайдаланылған аккумуляторлар, аралас металдар, ағаш қалдықтары, тағам және коммуналдық қалдықтар..

Қалдықтардың ең көп мөлшері 2025 жылы қалыптасатын болады. Қалдықтардың негізгі көлемі құрылыс басталар алдындағы қолданыстағы құрылыстарды бөлшектеуге тиесілі. Бұл жұмыстар құрылыс қоқыстарының, бетон, кірпіш, металл және басқа да материалдардың көп мөлшерінің пайда болуымен қатар жүреді. Қалдықтардың қосымша едәуір мөлшері аумақты жоспарлау, жер және бетон жұмыстарын жүргізу барысында түзіледі.

2026 жылы қалдықтар көлемі өткен жылмен салыстырғанда айтарлықтай төмендейді, алайда қауіпті қалдықтар үлесінің ұлғаюы байқалады. Пайдаланылған майлар, май сүзгілері, аккумуляторлар сияқты түрлер санының өсуі технологиялық жабдықты орнатумен және баптаумен, сондай-ақ жыл бойы құрылыс техникасын белсенді пайдаланумен байланысты құрылыс және монтаждау жұмыстарын жалғастыруға негізделген. Қаптама материалдарының (пластик, ағаш, бөшекелер) көлемі артады, бұл ірі технологиялық агрегаттардың келуімен және монтаждаумен байланысты. Объектідегі персонал санының артуы коммуналдық және тағам қалдықтары көлемінің өсуіне алып келеді.

2027 жылы барлық жұмыстар аяқталады, уақытша инфрақұрылым бөлшектеніп, аумақ тазартылады. Қалдықтардың жалпы көлемі айтарлықтай азаяды. Бұл кезеңде қалдықтардың негізгі массасын ағаш қалдықтары, металл, қаптама материалдары, шүберек, сондай-ақ қызмет көрсетуші персоналдың тіршілік әрекетіне байланысты тұрмыстық және тағам қалдықтары құрайды..

Пайдалану

Пайдалану кезінде қалдықтар газды қайта өңдеу (катализаторлар, шөгінділер), жабдыққа қызмет көрсету (тозған бөлшектер, майлар, сұйықтықтар), тазалау жүйелерінің жұмысы (сүзгілер, шламдар), химиялық реагенттерді пайдалану (олардың қалдықтары және бейтараптандыру өнімдері), энергия жүйелерін пайдалану (аккумуляторлар,

трансформаторлық май), сондай-ақ персонал қызметінен (тағам және тұрмыстық қалдықтар) пайда болады.

Жылына шамамен 292,504 тонна қалдықтар түзілетін болады, оның ішінде: қауіпті - жылына 119 тонна; қауіпсіз - жылына 174 т.

Қалдықтарды басқару

ЖГӨЗ жауапкершілік қағидатын және қалдықтардың пайда болған сәтінен бастап оларды түпкілікті жоюға дейін қадағалауды ұстанатын болады, осылайша қалдықтарды тиісінше басқаруды қамтамасыз етеді.

Қалдықтарды басқару шарттық негізде қалдықтарды қалпына келтіру немесе жою жөніндегі лицензияланған мамандандырылған ұйымдарға бөлек жинау және беру болып табылады..

- Қалдықтарды жинақтау түрлері мен қауіптілігі бойынша бөлек жинауды жүзеге асыру арқылы арнайы жабдықталған алаңдарда жүргізілетін болады.
- Барлық пайда болған қалдықтар алты айда бір реттен кем емес мамандандырылған ұйымдарға шарт негізінде берілетін болады.

Қалдықтарды басқарудың мұндай тәсілі топырақтың, су ресурстарының және атмосфералық ауаның ластану мүмкіндігін болдырмау, сондай-ақ адам денсаулығына қауіп төндірмеу арқылы қоршаған ортаға теріс әсерді барынша азайтуды қамтамасыз етеді.

12 СЛАЙД

Жаңа газ өңдеу зауытының құрылысы мен оны пайдалану кезінде қоршаған ортаға әсер етудің негізгі физикалық факторлары шу, діріл, жарық болып табылады.

Құрылыс кезінде.

Құрылыс жұмыстарына әр түрлі құрылыс техникасы (бульдозерлер, автосамосвалдар, автогрейдерлер, крандар) тартылады. Құрылыс бір ауысымда жүзеге асырылатын болады. Түнде құрылыс жұмыстарын жүргізу жоспарланбаған.

Шудың таралуын есептеу нәтижелері мыналарды көрсетті:

Шудың неғұрлым жоғары деңгейі күтілетін құрылыс жұмыстары кезінде шамамен 0,7 км қашықтықта дыбыс деңгейі 55 дБА-дан аспайды (күндізгі шекті рұқсат етілген деңгей).

Пайдалану кезінде.

Пайдалану кезінде шу көздері өндірістік жабдықтардан : компрессорлар; сорғылар, алаулар, газ айдау агрегаттары, трансформаторлық қосалқы станциялар және т.б орын алады. Сонымен қатар темір жолдары мен автоөлік жолдары. Жобалық шешімдер өндірістік орын-жайларды тиісті дыбыстан оқшаулауды қарастырады. Акустикалық сипаттамаларды талдау негізгі өндірістік қуаттардың жұмысы және дыбысы жоғары жабдықтарды орналастыру бойынша жобада көзделген шараларды орындау кезінде тұрғын аймақтағы шудың деңгейі белгіленген нормативтерге сәйкес келетінін көрсетті.:

- 55 дБА (күндізгі шекті жол берілетін деңгей).

- 45 дБА (түнгі рұқсат етілген шекті деңгей).

Осылайша, модельдеу нәтижелері:

- қоршаған ортаға елеулі теріс әсер ету күтілмейтіндігін.

- құрылыс кезінде және пайдалану кезінде 3,3 км қашықтықта орналасқан жақын қоныстану аумағында шудың шекті рұқсат етілген деңгейінен аспайтындығын көрсетеді.

13 Слайд

Әсерді бағалау қорытындылары ұсынылды

Қоршаған ортаның қазіргі жағдайын талдауды, жобалық шешімдерді қамтитын әсерді бағалау әдіснамасын қолдану, сондай-ақ әсердің қарқындылығын, алаңдық ауқымын және күтілетін әсердің ұзақтығын айқындау табиғи орта компоненттеріне ықтимал елеулі әсерлерді анықтауға және слайдтағы кесте мен қысқаша сипаттамада көрсетілген әсерлердің маңыздылығын айқындауға мүмкіндік берді:

Атмосфералық ауа. Әсерлер газ тәрізді және қатты заттармен ластану түрінде көрінетін болады. Ластаушы заттар шығарындыларының күтілетін көлемі және атмосфералық ауаға әсер етудің ықтимал аймақтары 7-8 слайдтарда көрсетілген. Құрылыс және пайдалану кезінде атмосфералық ауаға күтілетін әсердің маңыздылық деңгейі орташа маңыздылық ретінде айқындалған.

Су ресурстары. Жоба аумағында табиғи жер үсті су объектілері жоқ, сондықтан жоспарланған жұмыстарды жүзеге асыру жер үсті су объектілеріне әсер етпейді. Су ресурстарына әсері су тұтыну және су бұру тұрғысынан бағалануы мүмкін. Бұл аспект 9-10 слайдтарда көрсетілген. Жоспарланған жұмыстардың ықтимал әсері гидродинамикалық режимнің бұзылуы немесе жерасты суларының ластануы арқылы жерасты суларына әсер етуі мүмкін. Сарқынды сулар мен қалдықтардың барлық түрлерін жинау және зарарсыздандыру жүргізіледі, бұл олардың жер үсті және жер асты суларына ықтимал әсерін барынша азайтады. Сондай-ақ жер асты суларының ластануын болдырмау үшін олардың қауіпсіздігін қамтамасыз ететін бірқатар табиғат қорғау шаралары қабылданды. Сондықтан құрылыс және пайдалану кезінде жер асты суларына күтілетін әсердің маңыздылық деңгейі төмен маңыздылық ретінде айқындалған.

Жер ресурстары, топырақ. Ықтимал әсерлер топырақтың ықтимал ластануына және жер бөлуге байланысты (34,5 га тұрақты жер бөлу және 78 га жуық құрылыс жұмыстарына уақытша жер бөлу). Ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлерді бөлу жүргізілмейді, өйткені ЖГӨЗ объектілерін орналастыру үшін алынатын учаске өнеркәсіптік аумақ болып табылады. Бөлінетін жер мәртебесінің өзгеруі, жергілікті халықтың жер пайдалану шарттарының өзгеруіне ықпал етпейді.

ЖГӨЗ құрылысына бөлінген жер учаскесінің шекарасында, сондай-ақ нормативтік СҚА шекарасында халықтың тұрақты немесе уақытша тұратын аумағы жоқ. Құрылыс және пайдалану кезінде жер ресурстары мен топыраққа күтілетін әсердің маңыздылық деңгейі төмен маңыздылық ретінде айқындалған.

Биоэралуандылық (өсімдік, жануарлар). Жоспарланған қызметте биологиялық ресурстарды пайдалану жоспарланбаған.

Әсер етудің негізгі анықталған түрлері: атмосфералық ауаға ластаушы заттардың шығарындыларын және алаңдаушылық факторларын қоса алғанда, мекендеу ортасының бұзылуы. ЖГӨЗ шаруашылық қызметі нәтижесінде қайта құрылған аумақта орналастырылатын болады. Әсер етуі мүмкін аймаққа табиғи ортаның сезімтал компоненттері - қызыл кітаптағы жануарлар мен өсімдіктер мекендейтін жерлері түспейді, жабайы жануарлардың көші-қон жолдары жоқ.

Топырақ-өсімдік жамылғысының бұзылуы шамамен 1 шаршы км алаңда құрылыс жұмыстары кезінде механикалық әсер ету кезінде байқалады.

Жануарлар дүниесінің жай-күйіне теріс әсер ететін негізгі процесс жұмыс істейтін техника мен адамдардың болуынан туындаған «алаңдаушылық факторы» болады. Құрылыс техникасы

шығаратын шу, адамдардың қатысуы бір мезгілде алаңдаушылық факторы ғана емес, сонымен қатар жануарларды үркітетін фактор болып табылады. Жарық көздеріне қарсы ұшатын жәндіктердің өліміне ықпал етуі мүмкін түнгі уақыттағы жасанды жарықтандыру да елеусіз әсер етеді.

Құрылыс және пайдалану кезінде өсімдіктер мен жануарлар дүниесіне күтілетін әсердің маңыздылық деңгейі төмен және орташа маңыздылық критерийлерінен аспайды.

Әсерді бағалау нәтижелері ЖГӨЗ-ді салу және пайдалану кезінде орташа және төмен маңыздылықтың әсері күтілетінін көрсетеді.

АПАТТЫҚ ЖАҒДАЙЛАР (СЛАЙД ЖОҚ)

ЖГӨЗ штаттық пайдалану режимінде қоршаған орта мен тұрғындар үшін қауіп тудырмайды. ЖГӨЗ құрылысы мен оны пайдалану бойынша қабылданған жобалық шешімдер жоғары сенімділікті және экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз етеді.

Алайда, әсерді бағалау кезінде апаттық жағдайлардың ықтимал тәуекелдерін де қарастыру қажет.

Құрылыс кезінде.

- Құрылыс жұмыстарын орындау барысында автокөлікке жанармай құю кезінде, жүктер мен құрылыс материалдарын тасымалдау нәтижесінде туындауы мүмкін апаттық жағдайлар неғұрлым ықтимал, мысалы:
- құрылыс материалдарының құлауы;
- құрылыс техникасынан, автокөліктен жанармайдың ағуы –;
- жол-көлік оқиғалары.

ЖГӨЗ құрылысы кезіндегі ең елеулі апат автоцистернаның зақымдануына байланысты, құрылыс техникасына май құю үшін дизельдік отынды тасымалдау кезінде, төгілу нәтижесінде орын алатын апаттар болып табылады. Арнайы автокөлікпен тасымалдау кезінде дизель отынының толық төгілу мүмкіндігі шамамен 10^{-6} - 10^{-7} құрайды.

Пайдалану.

Пайдалану кезіндегі апаттардың ең қолайсыз сценарийі бу – газ бұлттын қалыптастыра отырып, көмірсутек қоспаларының шығуымен, оның кейіннен тұтануымен жарылуына әкеліп соқтыратын резервуарда саңылаудың пайда болуы немесе газ құбырының жарылуы болып табылады. Сондай-ақ, төгілу кезінде өрттің пайда болуы «Қазақ газ өңдеу зауыты» ЖШС қайта өңдеу объектілерінің өнеркәсіптік қауіпсіздік декларациясында (2022 жыл) атап өтілген.

Алдын ала талдау компрессорлық залда жарылыстың немесе өрттің туындау ықтималдығы жылына шамамен $9,6 \cdot 10^{-6}$ құрайтынын көрсетті. Тек жарылыс ықтималдығы төмен - және жылына шамамен $8 \cdot 10^{-9}$ құрайды.

Осындай жарылыс болған жағдайда апаттың салдары жақын маңдағы зауыт құрылыстарының ішінара бұзылуы соқтыруы мүмкін. Жарылыстың жаңа зақымдау факторларына – әрекет ету аймағы мыналарды құрайды: 30 м радиуста толық қирау аймағы; зақымданудың жалпы радиусы шамамен 160 м болуы мүмкін..

Трансшекаралық әсерлер.

Ықтимал елеулі әсерлерге жүргізілген бағалаулар табиғи ортаның барлық компоненттеріне әсерлердің кеңістіктік ауқымы: жергілікті және шектеулі екенін көрсетті.

Мысалы, атмосфераға ластаушы заттардың шығарындыларынан әсер ету аймағының радиусы, шудың таралуы 1,0 км-ден кем болады деп күтілуде.

Топырақ-өсімдік жамылғысына, геологиялық ортаға әсер ету ауданы - шамамен Ықтимал елеулі әсерлерге жүргізілген бағалаулар табиғи ортаның барлық компоненттеріне әсерлердің кеңістіктік ауқымы: жергілікті және шектеулі екенін көрсетті. Мысалы, атмосфераға ластаушы заттардың шығарындыларынан әсер ету аймағының радиусы, шудың таралуы 1,0 км-ден кем болады деп күтілуде. Топырақ-өсімдік жамылғысына, геологиялық ортаға әсер ету ауданы - шамамен 1 км². Ықтимал елеулі әсерлерді бағалаудың көрсетілген нәтижелері құрылыс және пайдалану кезінде ықтимал әсер ету аймағы шамамен 130 км қашықтықта орналасқан Түркіменстанмен ең жақын мемлекеттік шекараға жетпейтінін көрсетті. Демек, ЖГӨЗ құрылысы мен оны пайдалану кезінде трансшекаралық әсер күтілмейді.

14 Слайд

Жобаланатын ЖГӨЗ әсерін бағалаудың негізгі объектілерінің бірі- халықтың денсаулығы мен өмір сүру деңгейін қоса алғанда, әлеуметтік-экономикалық аспектілер болып табылады. .

- ✓ Халықтың денсаулығына тікелей әсерлер атмосфералық ауаның ластануы мен шу болуы мүмкін. Адамдардың денсаулығына жанама әсер ету адамдардың өмір сүру жағдайларымен байланысты болуы мүмкін және жұмыспен қамту және денсаулық сақтау қызметтерінің қолжетімділігі деңгейінде көрініс табады..

Жобаланатын ЖГӨЗ жақын маңдағы тұрғын аймақтан едәуір қашықтықта (3,3 км) болады. Жүргізілген есептеулер мен модельдеу осындай қашықтықта ауа мен шудың ластануынан халыққа елеулі әсер ету күтілмейтінін көрсетті..

- ✓ Оң әсерге ЖГӨЗ құрылысы кезінде де, пайдалану кезінде де жұмыс істейтін персоналдың өмір сүру сапасын арттыруды жатқызуға болады. Жаңа жұмыс орындарын құру және персоналдың табысын ұлғайту жергілікті халықтың әл-ауқатының артуымен және өмір сүру жағдайларының жақсаруымен сүйемелденетін болады. Айта кету керек, құрылыс кезінде елеулі адамды адамды жұмысқа тарту жоспарлануда, тікелей пайдалану кезінде ЖГӨЗ 214-ке жуық адам жұмысқа тартылады және 300-ге жуық адам келісімшарттар (аутсорсинг) бойынша қызмет көрсетеді. Яғни, жаңа зауыттың құрылысы мен оны пайдалану кезінде қызметкерлерден басқа құрылыс жұмыстарын қамтамасыз ететін көптеген кәсіпорындар жұмыс істейтін болады, ал одан әрі - зауытты қажетті материалдар мен қызметтермен пайдалану және ЖГӨЗ құрылысы экономикалық және әлеуметтік даму үшін мультипликативтік ықпал етеді .

Жұмысқа тартылған адамдардың табысының өсуі есебінен сатып алу қабілеті, құрылысшылардың, зауыт персоналының және ЖГӨЗ қызмет көрсететін кәсіпорындарда жұмыс істейтін адамдардың ақылы медицинаға қолжетімділігі артады.

Жоспарланған қызмет іс жүзінде санитарлық-эпидемиологиялық жағдайға әсер етпейді. Жұмысқа тартылатын персоналдар міндетті медициналық куәландырудан және тұрақты медициналық тексеруден өтеді, бұл жақын маңдағы елді мекендерде қауіпті инфекциялық аурулардың дамуын болдырмауға көмектеседі.

Ықтимал теріс әсерді төмендету жөніндегі барлық іс-шараларды іске асыруды ескере отырып, ЖГӨЗ құрылысы мен оны пайдалану жөніндегі жұмыстармен тікелей айналысатын халықтың және олардың отбасы мүшелерінің денсаулығын, өмір сүру деңгейін қоса алғанда, әлеуметтік-экономикалық салаға әсері төмен болады.

Осылайша, әлеуметтік-экономикалық салада жергілікті мамандарды, материалдар мен қызмет көрсету салаларын тартудың, жергілікті кадрларды оқытудың, жаңа технологияларды игерудің, сондай-ақ бюджетке салықтар аударудың арқасында ЖГӨЗ құрылысынан оң нәтиже күтілуде.

15 Слайд *Табиғатты қорғау шаралары*

Қызметтің бастамашысы ЖГӨЗ құрылысына байланысты жұмыстарды жүргізудің қоршаған ортаға әсер етуі мүмкін екенін толық түсінеді және барлық қажетті табиғатты қорғау іс-шараларын қарастырады.

Жобалық шешімдерде көзделген, табиғат қорғау талаптарының сақталуын қамтамасыз ететін негізгі іс-шаралар табиғи орта компоненттеріне ықтимал теріс әсерді азайтуға немесе жоюға бағытталған.

15-16 слайдтарда ұсынылған табиғатты қорғау шаралары экологиялық заңнаманың талаптарын, санитариялық-гигиеналық талаптарды сақтауға және атмосфералық ауаға, жер асты суларына, жер қойнауына, топырақ-өсімдік жамылғысына және жануарлар дүниесіне (биологиялық әралуандылыққа) теріс әсерлерді болдырмауға және/немесе төмендетуге мүмкіндік беретін басқа да іс-шараларды орындауға бағытталған.

15-слайдта құрылыс жұмыстары кезінде және зауытты пайдалану кезеңінде теріс әсерді азайтуға мүмкіндік беретін негізгі іс-шаралар тізбесі келтірілген:

- Технологиялық қосылыстардың сенімділігі мен герметикалығын қамтамасыз ететін зауыттық модульдік жүйелерді пайдалану;
- Ең озық қолжетімді технологияларға сәйкес келетін және қоршаған орта үшін қауіпсіздік стандарттарына жауап беретін жоғары технологиялық жабдықтар мен техниканы пайдалану;
- Жабдықтар мен құбырлардың ұзақ уақыт апатсыз жұмыс істеуі үшін тиісті материалдарды таңдау;
- Ағындарды толық герметизациялауды қамтамасыз ететін дәнекерленген қосылыстарды пайдалану;
- Қолданыстағы инфрақұрылымды, коммуналдық жүйелер мен көлік дәліздерін барынша тиімді пайдалану;
- Жер асты құрылыстары мен инженерлік желілерді гидроизоляциялау және герметизациялау;
- Жабдықтар мен құбырларды тоттанудан және қысымның артуынан қорғау көзделген;
- Пайдалану кезінде жабдықтар мен құбырлардың жай-күйін бақылау және диагностикалау;
- Профилактикалық регламенттік жұмыстарды уақтылы жүргізу;
- Газдар мен буларды дүркін/апатты шығару үшін алау қарастырылған. Сақтандыру клапандары қолдануға қабылданған, олардың жабдықтарынан авариялық төгінділер зиянды және қауіпті емес өнімдерді ала отырып, алауға жағуға жіберіледі;
- Резервуарлардағы жұмыс қысымы артқан жағдайда алау қондырғысында кейіннен күйдіру мүмкіндігімен көмірсутек буын жинау үшін резервуарлық парктердің байламдарын пайдалану;
- Қоршаған ортаға зиянды және өрт қаупі бар көмірсутекті газдардың түсуін болдырмау үшін газ тәрізді төгінділерді, үрлеулерді жинау және оларды алауға жағуға бағыттау қолданылды;
- Жобада пропан мен майлау майының айналымының тұйық циклі пайдаланылады. Бұл ортаның атмосфераға түсуіне жол берілмейді;
- Жабдықтар мен құбырларды дренаждау дренаждық ыдыстарда жүзеге асырылады. Дренаж ыдыстарының ішіндегісі сорғылармен немесе автокөлікпен сорылады. Дренаждық ыдыстардан газды тастау алауға төмен қысымды алау газының желісіне жүзеге асырылады;
- Техникалық құралдар режимдерін тиімді пайдалану есебінен ЛЗ шығарындыларын төмендету;

- Жарылыс қаупі бар және зиянды заттарға жатпайтын газдар мен булардың тасталуы, сондай-ақ жеңіл газдардың атмосфераға тасталатын құбырлар мен клапандар арқылы тасталуы көзделген. Тастау құбырларының құрылғысы және тастау шарттары технологиялық жабдықтарды, ғимараттар мен құрылыстарды орналастыру аймағында жарылыс қаупі бар шоғырланулардың пайда болуын болдырмайтын тасталатын газдар мен булардың тиімді шашырауын қамтамасыз етеді;
 - Негізгі технологиялық жабдықтан қабат суын жинау кезінде көмірсутектерді жинау және негізгі өндірістік процеске қайтаруды жүзеге асыру арқылы буларды ұстау қондырғысын қолдану арқылы көмірсутектер шығарындыларын төмендету; Сұйытылған газдарды, тез тұтанатын және жанғыш сұйықтықтарды айдау үшін екі бүйірлік тығыздағышы бар герметикалық немесе орталықтан тепкіш сорғыларды қолдану;
 - Сарқынды суларды жинаудың қазіргі заманғы және сенімді жүйесін пайдалану;
 - Су тұтыну және су бұру объектілерінде суды пайдалану тиімділігін бақылау үшін су шығыстарының есебі жүргізілетін болады;
 - Ластанған сарқынды суларды жер бетіндегі су қоймаларына немесе жер бедеріне ағызуға жол берілмейді;
 - Сарқынды сулар мен қалдықтардың пайда болуын, сақталуын, орналастырылуын және шығарылуын есепке алуды жүргізу;
 - Жарылу-өрт қауіпсіздігі, ыңғайлы және қауіпсіз қызмет көрсету талаптарына сәйкес жабдықтарды таңдау және орналастыру;
 - Технологиялық қондырғы процесінің жарылыс қауіптілігін анықтайтын параметрлерді және технологиялық жабдықты қорғауды қамтамасыз ететін тиісті дабыл және қауіпсіздік блоктау жүйелерін бақылау;
 - Газдар мен көмірсутектер буларының жарылыс қаупі бар шоғырлануының, уытты заттар бұлттарының пайда болуының алдын алу үшін автоматты бақылауды пайдалану;
 - Технологиялық процесті басқарудың сенімді және қайталанатын жүйесін әзірлеу;
 - Жабдықтар мен құбырлардан газ бен сұйықтықтың жылыстауын тез анықтау және жою;
 - Қысыммен жұмыс істейтін аппараттар мен жабдықтарды қорғау сақтандырғыш клапандарды, тиекті арматураны, автоматты бақылау, өлшеу және технологиялық параметрлерді реттеу құралдарын орнату арқылы көзделеді;
 - Тік жоспарлау бойынша жобалау құжаттамасында қабылданған шешімдер алаңның аумағы бойынша да, оған іргелес жер бедеріне де мұнай өнімдерінің ықтимал авариялық төгілуінің таралуын болдырмайды;
 - Тауар-шикізат паркі. Авариялық резервуарлар көзделген;
 - ЖГӨЗ аумағында жануарларды тартуға, тамақтандыруға немесе ұстауға жол бермеу;
 - Жануарлардың өлімін болдырмау және шаңдануды күшейту мақсатында автокөлік қозғалысының жылдамдық режимін бақылау.
 - Бүлінген жерлерді қалпына келтіру жөніндегі іс-шараларды орындау;
 - Бағдарламаны дайындау және қоршаған ортаның жай-күйіне мониторинг (ӨЭК) жүргізу;
- Сондай-ақ қалдықтардың әсерін төмендету үшін қалдықтарды басқару жөніндегі келесідей іс-шаралар көзделген:**
- Қалдықтарды бөлек жинау және жинақтау;
 - Қалдықтардың түзілу көлемін қысқарту қағидаттарын сақтау қажет;
 - Қалдықтарды қауіпсіз сақтау. Қалдықтармен жұмыс істеудің/басқарудың экологиялық және санитариялық талаптарына сәйкес жинақтау алаңдарынан қалдықтарды уақтылы шығару;
 - Қалдықтарды кәдеге жаратуға және залалсыздандыруға мамандандырылған лицензияланған ұйымдарға беру.
 - Қалдықтарды есепке алу журналын жүргізу және бақылаушы органдарға есептілікті уақтылы ұсыну.

- Қалдықтармен жұмыс істеу ережелері бойынша қызметкерлер үшін тренингтер мен нұсқамалар өткізу.
- Қалдықтарды басқару жөніндегі ішкі регламенттерді енгізу.

Аталған жалпы табиғат қорғау шараларынан басқа, биологиялық әралуандылыққа әсерді барынша азайтатын бірқатар іс-шараларды орындау көзделген. 16-слайдта тіршілік ету ортасына әсерді төмендетуге мүмкіндік беретін және биологиялық әралуандылықты сақтауға ықпал ететін шаралар келтірілген:

- ❖ Қолданыстағы ерекше қорғалатын табиғи аумақтардан (ЕҚТА), су қорғау аймақтары мен белдеулерінен тыс құрылыс алаңдарын таңдау;
- ❖ Құрылыс өнеркәсіптік аймақта жер бөлу шегінде өнеркәсіп жерлерінде жүзеге асырылатын болады. Табиғи тіршілік ететін орындар ең төменгі дәрежеде тиісілетін болады.
- ❖ Құрылыс учаскелерінде түнгі уақытта жарықты барынша азайту
- ❖ Жобада көлемді-жоспарлау шешімдері әзірленеді, орын-жайларды тиісті дыбыстық оқшаулау көзделеді.
- ❖ Жануарлардың өздеріне қауіп төндіретін объектілерге (қалдықтарды орналастыру орындары, алау алаңы және т.б.) кіруін болдырмау;
- ❖ Құрылыс учаскелерінде жануарларды тартуға, тамақтандыруға немесе ұстауға жол бермеу;
- ❖ Қозғалтқыштарды шығару жүйелері үшін сөндіргіштерді пайдалану.
- ❖ Жануарлардың қырылуының алдын алу және шаңдануды азайту мақсатында жобада автокөліктің жылдамдық режимін бақылау;
- ❖ Бүлінген жерлерді қалпына келтіру жөніндегі іс-шараларды орындау;
- ❖ ЖГӨЗ аумағын жоспарланған көгалдандыруды жүзеге асыру. СҚА аумағын көгалдандыру ҚР заңнамасына сәйкес жүргізіледі.
- ❖ Жануарларды аулауға және атуға тыйым салу.

17 Слайд **МОНИТОРИНГ**

Өндірістік қызмет қоршаған орта компоненттеріне белгілі бір әсер ететін болады. Экологиялық кодекске сәйкес, І ІІ санаттағы объектілердің операторлары өндірістік экологиялық бақылауды Өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасы негізінде жүзеге асыруға міндетті.

Өндірістік экологиялық бақылауды (ӨЭБ) табиғи ортадағы жағымсыз өзгерістерді анықтауға және жағымсыз әсерлерді дер кезінде болдырмауға немесе азайтуға мүмкіндік беретін ең маңызды табиғат қорғау шараларының бірі деп санауға болады. Өндірістік мониторинг өндірістік экологиялық бақылаудың элементі болып табылады.

Өндірістік экологиялық бақылау/мониторинг бақылаулардың кешенді жүйесін білдіреді, олардың нәтижелері кәсіпорынның жүзеге асыратын қызметінің қоршаған ортаны қорғау бөлігінде ҚР нормалары мен талаптарына сәйкестігін анықтауы тиіс.

ӨЭБ-дың негізгі міндеті өндірістік қызметтің қоршаған ортаға теріс әсерін болдырмау, азайту және жою бойынша уақытылы шаралар қабылдау мақсатында деректерді жинау, тұрақты бақылаулар жүргізу, кәсіпорынның қоршаған ортаның жай-күйіне әсерін талдау және бағалау жүргізу болып табылады.

Қарастырылып отырған «Ықтимал әсерлер туралы есепте» Өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасына (ӨЭБ) мониторингтің қажетті түрлерінің сипаттамасы мен олардың кезеңділігін қамтитын ұсыныстар берілді. ӨЭБ бағдарламасына мониторингтің мынадай түрлерін жүзеге асыру ұсынылады:

- Атмосфералық ауа
- Сарқынды сулар
- Жер асты сулары
- Топырақ-өсімдік жамылғысы
- Жануарлар дүниесі
- Физикалық факторлар

Сонымен қатар, қалдықтармен жұмыс істеу мониторингі.

Өндірістік мониторингті Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен аккредиттелген зертханалар жүзеге асыратын болады. Физикалық параметрлерді өлшеу үшін қолданылатын барлық техникалық құралдар аттестатталған және Өлшеу құралдарының мемлекеттік тізіліміне енгізілетін болуы тиіс.

18 Слайд ШЕШІМДЕР

Жаңа газ өңдеу зауыты құрылысы жобасына жүргізілген экологиялық бағалаудың нәтижелері келесідей қорытындылар жасауға мүмкіндік береді:

- ☐ ҚО-ға әсерді бағалау жұмыстарының көлемі заңнама талаптарына сәйкес келеді. ҮІӨ есебінде әсер етудің ықтимал түрлері талданып, экологиялық бақылауды/мониторингті ұйымдастыру бойынша ұсыныстар берілді.
- ☐ Қабылданатын жобалық шешімдер ҚР экологиялық саясатының орнықты табиғат пайдалану талаптарына сәйкес келеді.
- ☐ Күтілетін әсерлер *төмен және орташа мәндегі* диапазонда болады, яғни рұқсат етілген шекте болып табылады, бұл жоспарланатын жұмыстардың экологиялық қауіпсіздікке сәйкестігі туралы айтуға мүмкіндік береді.
- ☐ Көзделген табиғат қорғау іс-шараларының кешенін орындаған жағдайда, жоспарланған қызмет нәтижесінде туындайтын қоршаған ортаға әсер ету аудан экожүйесінің жай-күйіне және әлеуметтік-экономикалық аспектілерге қайтымсыз зардаптар тигізбейді.
- ☐ Жобалық шешімдерді іске асыру белгіленген тәртіптерді сақтай отырып және келесідей шарттарды міндетті түрде орындау барысында мүмкін болады:
 - Апатсыз жұмыстарды қамтамасыз ету
 - Барлық қойылған экологиялық талаптарды сақтау
 - ӨЭБ орындау.